

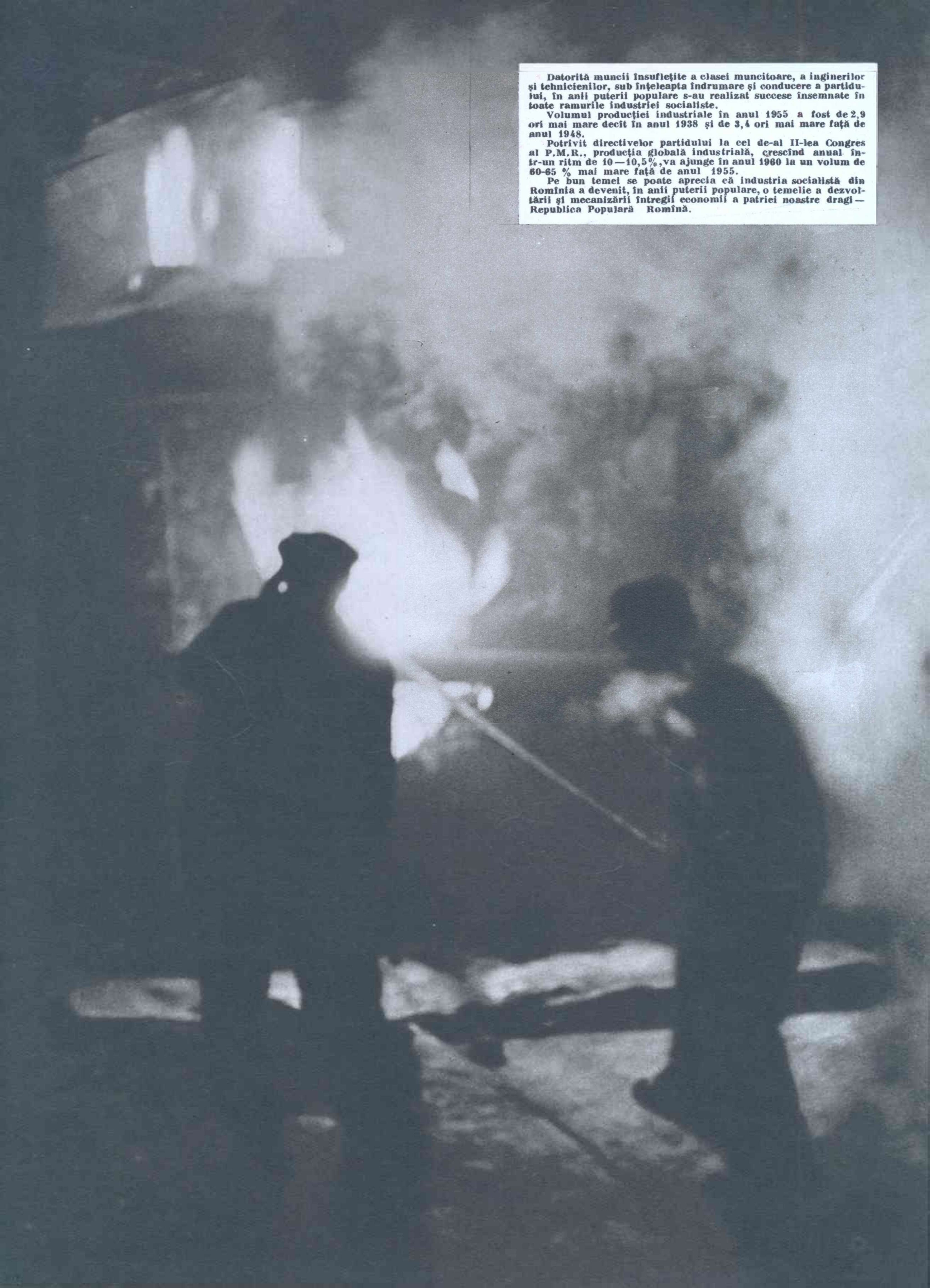
Pentru
APĂRAREA
PATRIEI
12
DECEMBRIE 1957

Datorită muncii însuflețite a clasei muncitoare, a inginerilor și tehnicienilor, sub înțeleapta îndrumare și conducere a partidului, în anii puterii populare s-au realizat succese însemnate în toate ramurile industriei socialiste.

Volumul producției industriale în anul 1955 a fost de 2,9 ori mai mare decît în anul 1938 și de 3,4 ori mai mare față de anul 1948.

Potrivit directivelor partidului la cel de-al II-lea Congres al P.M.R., producția globală industrială, crescînd anual într-un ritm de 10—10,5%, va ajunge în anul 1960 la un volum de 60-65 % mai mare față de anul 1955.

Pe bun temei se poate aprecia că industria socialistă din Romînia a devenit, în anii puterii populare, o temelie a dezvoltării și mecanizării întregii economii a patriei noastre dragi — Republica Populară Romînă.

Pentru
APĂRAREA PATRIEI
12
DECEMBRIE 1957
ORGAN AL ASOCIAŢIEI VOLUNTARE PENTRU SPRIJINIREA APĂRĂRII PATRIEI

PATRIA MEA

In noaptea clară, de decembrie, tîmpla se înclină, inima bate mai solemn, gîndul caută să cuprindă şi să mîngîie chipul Patriei dragi.

Patria, de 10 ani Republică.

Sînt 10 ani de atunci, de cînd poporul meu şi-a alungat asuprirea şi regii ei iar Patria iubită şi-a luat-o în grija lui, sub ocrotirea lui.

Cine a văzut munţii Patriei mele — maiestoşi şi severi — cine a văzut cîmpiile roditoare, pline de frumuseţe dar aspre, cine a ascultat cîntecul pătrunzător al apelor Patriei mele; cine a cunoscut poporul meu şi cine a ştiut vecinii de la răsărit — putea să prevadă că Patria mea, plină de frumuseţe, de forţă şi mîndrie, nu va răbda prea multă vreme asuprirea şi umilinţa. Cine a văzut alungarea regelui, cine a văzut alungarea asupritorilor, a înţeles pentru totdeauna felul necruţător în care ştiu să sancţioneze Patria mea, poporul meu.

Cît de măreţ, cît de zguduitor a fost atunci, în noaptea clară şi rece de decembrie! Un popor de oameni muncitori şi-a luat pe umerii lui soarta, răspunderea Patriei lui, Patria lui — o fostă roabă la regi şi la bancheri.

Aşa s-a văzut trecînd pe sub arcul de triumf al istoriei, scăldaţi în lumină strălucitoare — un fiu cu mama lui — poporul meu, ridicat din asuprire cu Patria mea, cu fruntea ridicată din umilinţă şi durere.

Din umilinţă se ridică Patria mea, din umilinţă, din asuprire şi din ţărînă. Din ţărînă frămîntată cu dureri, cu lacrimi şi cu sînge se ridică Patria mea peste care a suflat din sufletul ei viteaza vîrstă a curajului şi a luptei de acum.

Ştii ce iubeşti mai presus de orice? Ştii ce cîntece îţi încîntă auzul? Ştii ce flori îţi îmbată sufletul? Asta-i Patria: cîţi oameni bravi, cîte vieţi omeneşti sînt în florile cîmpurilor şi grădinilor, în grîul pe care îl culegi, în vinul pe care îl sorbi, în pădurile pe care le cutreieri.

Asta este Patria; cît ai crezut şi cît crezi în aceste locuri şi în oamenii lor; cît ai pus mîna şi ai ridicat, cot la cot, cu toţi oamenii acestor locuri,; cît ai luptat, cot la cot, cu oamenii acestor locuri; cît te-ai întristat şi te-ai îndurerat; cît ai nădăjduit şi ai năzuit şi ai ajutat să se împlinească dreptatea acestor locuri. Nu-i doar un simplu pămînt, nu-i un peisaj oarecare — ape, munţi, cîmpii. Patria este o fiinţă supremă care le cuprinde în sine pe toate şi pe tine, dacă te-ai identificat cu ea, cu destinul ei, şi are în ea vîrsta şi năzuinţele miilor de generaţii.

Iubeam în vremuri întunecate, Patria: iubeam ceva, aveam şi nu aveam; iubeam o sclavă şi nici noi nu ne aparţineam. Iubeam cu mîhnire, cu durere — răzvrătiţi iubeam. Cred că mai mult o chemam în gîndurile noastre, mai mult o făuream în gîndurile noastre laolaltă cu poeţii vrednici; decît o aveam, mai mult o visam.

Părinţii, bătrînii luptaseră în numele ei, îşi vărsaseră sîngele şi cu sîngele lor îi făcuseră brazda mai roditoare, mai dulce. Dar Patria trecuse dintr-o robie într-alta — din robia străină în robia regelui şi-a bancherilor. Era urgisită, prădată, acoperită de dureri şi umilinţi şi noi îi spuneam Patria mamă. Tristă, nefericită mamă aveam; trişti, nefericiţi, răzvrătiţi eram noi, fiii ei.

Ştiu un loc minunat, de unde poţi privi, în noaptea asta clară de decembrie, Patria întreagă, îmbrăcată sărbătoreşte în lumini electrice. Ştiu un loc vrăjit, în munţii înalţi, de unde poţi cuprinde chipul fermecat al Patriei. Ştiu un loc vrăjit, pe mare, de unde poţi cuprinde chipul Patriei întregi, scăldat de lumina biruinţii; ştiu un loc vrăjit, în mijlocul Transilvaniei şi altul în mijlocul Bărăganului şi altul în cetatea Moldovei, de unde poţi în noaptea asta clară, să cuprinzi şi să priveşti chipul Patriei întregi.

Acum zece ani, mîna proletară, mîna bătută de muncă a sfîşiat bezna groasă de pe cerul Patriei mele şi-ntr-o lumină orbitoare te vezi faţă în faţă cu Patria întreagă, cu poporul ei, cu destinul ei, făurit de oameni îndrăzneţi.

Din ce loc nu poţi vedea Patria mea întreagă, unde nu te întîlneşti cu puterea ei nouă; în ce operă care o îmbogăţeşte nu vezi, nu simţi, fiinţa ei întreagă!?

Patria este Dobrogea — devenită minunată grădină a Mării Negre, cu podgoriile Murfatlarului, cu giganţii ei industriali, termocentrala Ovidiu II, fabrica de ciment şi combinatul de îngrăşăminte chimice. Patria este tainica, miraculoasa Deltă a Dunării, cu bogăţiile ei fantastice, cu combinatul de celuloză pe care îl creează acum. Patria este Maramureşul, Ţara Moţilor cu oamenii ei nobili, temerari şi neîntrecuţi artişti —soli ai mîndriei noastre. Patria este cîmpia paradisiacă a Banatului; Patria este marea de grîu, de bumbac şi orez a Bărăganului; Patria este Moldova podgoriilor şi a Tîrnavelor fermecătoare. Patria este cîntecul solemn şi grav al cetăţii Suceava; Patria este pusta robustă şi îmbelşugată a Transilvaniei. Patria este grandioasa Vale a Jiului, cu lumea vajnică a subteranilor, a minerilor. Patria este pămîntul enigmatic, tezaurul de uraniu şi scînteietoarele, albele împărăţii adînci ale salinelor; Patria este Ţara Bîrsei cu metalurgia ei puternică şi cu munţi vrăjiţi împrejur. Patria este strania, fantastica podgorie a sondelor de gaz metan şi a fabricilor de perlon şi nylon. Patria este legendara pădure a sondelor din Valea Prahovei şi din Oltenia, din Argeş; Patria este Reşiţa, Patria este Hunedoara— cetăţi ale focului şi ale oţelului; Patria este strălucitoarea cetate a luminii, hidrocentrala din Bicaz.

Poţi să te fi născut, din întîmplare, aici, în cuibul strălucitor al Carpaţilor sau pe prispele întinselor cîmpii, dar dacă mîna ta nu a ajutat la nimic din frămîntarea şi din zidirea de pe aceşti munţi, de pe aceste cîmpii — tu nu eşti de aici, nu-i asta patria ta.

Patria este locul pe care zidim. Patria este lumina cîtă o aprindem din Bicaz, din hidrocentrala Sadului şi din Doiceşti; Patria înseamnă pădurile pe care le plantăm şi le ocrotim, apele pe care le îmblînzim, pămîntul pe care îl unim în uriaşe ogoare ale gospodăriilor colective şi zecile de mii de tractoare cu care împînzim aceste pămînturi. Patria este locul pe care creem şi trăim creînd, zidind.

Patria este o creaţie a noastră. Mult din ea este încă în pămîntul, în munţii ei şi în sufletele, în planurile noastre de viitor.

Cît o iubim? Cît iubim înfăptuirile mîinilor noastre. Mamei i-am curăţit ograda şi ogorul, i-am îndreptat gardul, i-am făcut grădini, mamei i-am ridicat casă nouă, i-am adus lumină electrică, am eliberat-o de asupritor, am alungat superstiţiile, vîrcolacii din preajma ei şi am învăţat-o carte. Am scris în cinstea ei şi de dragul ei poeme. Pe mama aceasta mare şi nepieritoare, între mamele lumii, cu mîndrie şi cu demnitate, am introdus-o şi am prezentat-o, iar cu cele mai bune, mai înţelepte şi mai luminate am împrietenit-o. Aceasta este mama noastră. Patria noastră — Republica.

Patria este atît, cît zidim, cît plantăm, cît cuprindem cu tractoarele noastre; cît pătrundem în adîncul pămîntului, în largul şi în adîncul mării; cît ne ridicăm deasupra, spre stele. Patria este cît înălţăm pe acest pămînt, cît ajungem să îmbrăcăm în lumină, cît cuprindem să cîntăm toate acestea.

Patria este atît, cît reuşim să fim cunoscuţi şi recunoscuţi, respectaţi şi iubiţi, temuţi şi demni pe coordonatele planetei; Patria este atît cît existăm, cît trăim în conştiinţa neamurilor pămîntului.

Patria este atît, cît am sfinţit din acest pămînt, cum l-am sfinţit şi cum îi ducem cu bărbăţie în mîinile noastre destinul — atît şi asta este Patria.

Cît e liberă şi cît e demnă şi se bucură de cinste în faţa lumii întregi — asta e Patria.

Gîndeşte-te bine: cît din toate acestea a fost înainte — înainte de noaptea clară, din decembrie — şi cît este acum şi cît va putea să fie. Gîndeşte-te bine: cîte din toate acestea au fost ale noastre şi cîte nu au fost şi ar fi putut să nu fie încă. La cîte din toate aceste pui în fiecare zi umărul şi mintea şi ajuţi şi ridici şi întăreşti şi aperi. Gîndeşte-te bine: pe cîte din toate acestea le-ai avut, pe cîte te-ai simţit stăpîn, înainte,

(Continuare în pag. 2)

de cîte te-ai bucurat înainte şi pe cîte te simţi stăpîn astăzi şi de cîte te bucuri şi te mîndreşti astăzi. Asta este Patria. Gîndeşte-te cît a fost, ce-a fost şi ce este, cît este; cît ai iubit-o, ce ai iubit, cît o iubeşti astăzi, cît eşti de hotărît să o doreşti tot mai puternică, mai frumoasă şi să o aperi aşa...

Aceasta este Patria, Republica. A fost o noapte clară, în decembrie, cînd braţul uriaş al poporului a sfîşiat pluşul de beznă de deasupra noastră şi-ntr-o lumină orbitoare ne-am întîlnit faţă în faţă cu destinul Patriei noastre. Atunci, scăldaţi în lumină orbitoare, s-au văzut, trecînd pe sub arcul de triumf al istoriei, un popor cu Patria sa, un fiu cu mama lui — el fost rob, scoţîndu-şi mama din robia veacurilor, ducînd-o pe căi luminate fără sfîrşit.

Traian COŞOVEI

10 ANI

DE LA INSTAURAREA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

de **Boris BĂLTEANU**
candidat în ştiinţe istorice

Au trecut 10 ani de cînd masele populare din ţara noastră, sub conducerea partidului, au răsturnat monarhia şi au instaurat Republica Populară Romînă, deschizînd larg căile construirii socialismului.

Monarhia a fost instaurată de către clasele exploatatoare în scopul întăririi regimului reacţionar, pentru a consfinţi domnia burgheziei şi moşierimii.

Caracterizînd instituţia monarhică, V. I. Lenin a arătat că aceasta *„nu este altceva decît o fază poliţistă năimită care-i apără pe cei ce nu vor „să dea" împotriva acelora care sînt în stare să ia"*.

Mişcarea muncitorească revoluţionară din ţara noastră a dus în permanenţă lupta împotriva regimului burghezo-moşieresc, împotriva monarhiei.

„La arme şi la revoluţie contra asupritorilor — se spunea într-unul din manifestele grupurilor comuniste din ţara noastră — *pentru pămînt, pentru pace, pentru pîine şi pentru libertate. Afară cu regele şi ciocoii. Trăiască republica, trăiască guvernul muncitorilor, soldaţilor şi ţăranilor romîni!"*

Grupurile comuniste arătau că trebuie să mergem pe calea deschisă de proletariatul rus, de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie.

Masele populare din ţara noastră au pornit la realizarea acestor năzuinţe după răsturnarea guvernului fascist antonescian de către forţele patriotice, organizate şi conduse de Partidul Comunist Romîn, după întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, în condiţiile create de înaintarea armatei sovietice. În acest moment decisiv pentru istoria poporului nostru, monarhia a căutat să salveze trupele hitleriste de nimicire, eliberînd pe generalii hitlerişti Hansen şi Gerstenberg, chipurile pentru ca aceştia să-şi retragă de bună voie oştirile germane.

Acest act de „mărinimie", din partea monarhiei faţă de hitlerişti, s-a soldat cu mari jertfe omeneşti şi materiale din partea poporului nostru. Generalii hitlerişti au trimis avioanele pentru a semăna moartea la Bucureşti şi alte oraşe din ţară şi, în fruntea hoardelor fasciste regrupate, au opus o rezistenţă dîrză operaţiunilor trupelor noastre pentru curăţirea teritoriului naţional.

În acelaşi timp, monarhia prin ofiţerul englez De Chastelain a căutat să aducă în ţară trupe aeropurtate anglo-americane, cu ajutorul cărora să oprească înaintarea armatei sovietice pe teritoriul Romîniei şi să înăbuşe mişcarea revoluţionară a maselor. Această mişcare nu putea fi însă stăvilită.

Conduse de partidul comunist, masele populare au trecut la înfăptuirea unor transformări revoluţionare, au măturat guvernele cu majoritate reacţionară şi în demonstraţii uriaşe şi-au exprimat hotărîrea de a înlătura de la putere burghezia şi moşierimea.

Coalizîndu-se cu partidele burghezo-moşiereşti, monarhia a apelat la imperialiştii anglo-americani, cerîndu-le „ajutor" pentru a menţine regimul reacţionar din ţară şi a nu permite instaurarea puterii democrat-populare.

Masele populare au cucerit puterea, instaurînd, în ciuda opoziţiei acerbe a monarhiei, regimul democrat-popular şi aducînd la cîrma ţării un guvern democratic, în care clasa muncitoare şi partidul ei aveau un rol hotărîtor.

Clasele exploatatoare n-au încetat să urzească noi şi noi comploturi împotriva puterii populare.

În înţelegere cu cercurile dominante din Statele Unite şi Marea Britanie, monarhia a încercat în august 1945 să răstoarne guvernul democratic. Lovindu-se de împotrivirea oamenilor muncii, care sprijineau regimul democrat-popular, regele s-a retras într-unul din numeroasele sale palate, sperînd că va putea paraliza activitatea guvernului şi îl va obliga să demisioneze.

Efectul acestei acţiuni a fost însă contrar celui scontat. Regimul democrat-popular a continuat să existe, iar masele populare s-au putut convinge că monarhia este o instituţie reacţionară, strîns legată de cercurile imperialiste din străinătate. Demonstraţia monarho-fascistă de la 8 noiembrie 1945 a scos şi mai mult în evidenţă activitatea antipopulară a monarhiei. Fermitatea forţelor democratice, conduse de partid şi ajutorul diplomatic şi politic al Uniunii Sovietice au dus la eşuarea planurilor de răsturnare a guvernului.

Regimul democrat-popular s-a consolidat şi mai mult. Dar monarhia n-a depus armele.

Din relatările biografului autorizat al lui Mihai de Hohenzollern aflăm, că monarhia era preocupată în acest timp de sabotarea legii cu privire la pedepsirea criminalilor de război, de protejarea elementelor reacţionare din armată etc.

Alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946 au constituit o mare înfrîngere pentru cercurile reacţionare din ţară în frunte cu monarhia. Majoritatea covîrşitoare a poporului nostru şi-a declarat prin vot ataşamentul pentru regimul democrat-popular.

Din iniţiativa partidului, au fost adoptate o serie de măsuri, menite să asigure refacerea economiei naţionale ruinate de război şi să înlăture urmările grele ale secetei din anii 1945—1946.

Naţionalizarea Băncii Naţionale, reorganizarea Ministerului Industriei şi Comerţului, înfiinţarea oficiilor industriale, au dus la îngrădirea puterii economice a burgheziei, au lipsit-o în mare măsură de posibilitatea de a submina regimul democrat-popular.

În iunie 1947, Partidul Comunist Romîn a elaborat un sistem de măsuri pentru redresarea economiei naţionale, curmarea speculei şi inflaţiei, creşterea producţiei industriale şi agricole, a productivităţii muncii, ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

Ca urmare a adoptării de către guvern a acestor propuneri ale P.C.R. a fost înfăptuită în august 1947 reforma monetară, prin care s-a dat o puternică lovitură burgheziei.

Efectuarea reformei pe baza folosirii resurselor interne şi în folosul maselor muncitoare a constituit un succes al forţelor democratice şi o grea înfrîngere pentru reprezentanţii grupării liberale din guvern, care propuneau înfeudarea ţării monopoliştilor străini în schimbul unor împrumuturi înrobitoare.

Un rol important în redresarea economiei naţionale l-a avut ajutorul acordat de Uniunea Sovietică. În iulie 1947 forţele democratice au demascat şi zdrobit complotul pus la cale de conducerea partidului naţional-ţărănesc în cîrdăşie cu monarhia şi imperialiştii străini pentru restaurarea regimului burghezo-moşieresc.

Manevrele grupării liberale tătăresciene de a folosi poziţiile pe care le deţinea în guvern pentru a submina puterea populară, descoperirea participării acestei grupări la complotul împotriva statului democrat, au făcut ca în luna noiembrie 1947 miniştrii liberali să fie înlăturaţi din guvern.

Eliminarea tătărescienilor din guvern a constituit o victorie însemnată a forţelor democratice, guvernul nostru reprezentînd de acum înainte interesele clasei muncitoare, interesele ţărănimii muncitoare şi ale intelectualităţii înaintate.

La sfîrşitul anului 1947 se intensifică lupta pentru unitatea clasei muncitoare, pentru crearea unui partid unic marxist-leninist.

Înfăptuirea principalelor sarcini ale desăvîrşirii revoluţiei burghezo-democratice, succesele obţinute în domeniul economic şi politic, creşterea rolului conducător al clasei muncitoare în viaţa statului au pus la ordinea zilei trecerea la etapa socialistă a revoluţiei.

Pentru aceasta trebuia să fie înlăturată monarhia care constituia o piedică gravă în drumul dezvoltării democratice a ţării.

Adînca nepotrivire între caracterul nou al puterii de stat şi forma veche a statului a fost lichidată prin actul de la 30 decembrie 1947.

„Proclamarea Republicii — arată tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej — *a marcat victoria clasei muncitoare şi a aliatului ei principal — ţărănimea muncitoare — asupra claselor exploatatoare, desăvîrşirea sarcinilor revoluţiei burghezo-democratice şi trecerea la înfăptuirea sarcinilor revoluţiei socialiste"*.

Poporul nostru, sub conducerea partidului, a păşit pe calea făuririi unei vieţi noi.

REPUBLICII

de Gheorghe SCRIPCĂ

1947

Sub fulguirea mulcomă, bogată,
Suna sfîrşitul anului cel vechi.
Cu viaţa nouă înfrăţiţi — perechi,
Pecetluiam trecutul sub lopată.

Ca un colind îmi răsuna-n urechi
De peste tot, o veste minunată
În imnul nou, nemaicîntat, vreodată,
Zvîcnea, aprins, un ideal străvechi.

În miezul iernii, lupta seculară
Se-ncununa cu-o nouă primăvară,
Sporind în rod, şi strungul, şi ogorul...

Iar în Palat, cînd năvăliră zorii,
Găsiră-n tronul regelui — poporul,
Cîrmuitor al propriei istorii!

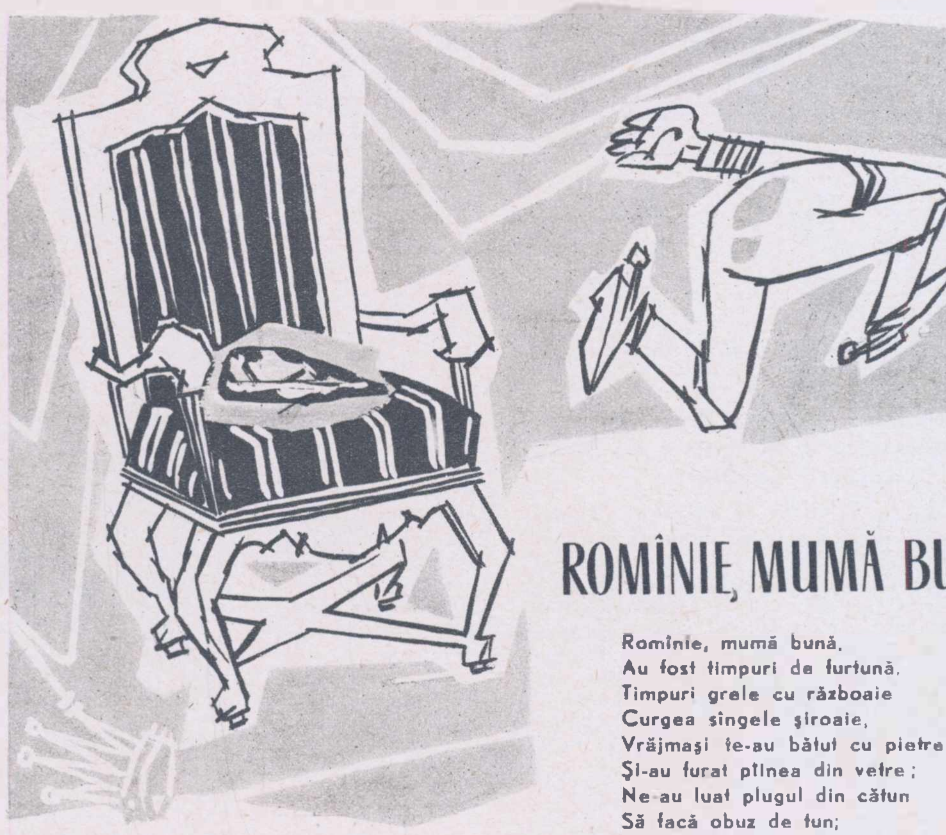
1957

Trecură-n iureş zece ani de atunci
Şi faptele crescură mai bogate.
Am înălţat pe ziduri de cetate,
Măreţul steag al roditoarei munci.

Victorii, am cules nenumărate,
Iar graficul — abia-nceput atunci —
Ţîşni ca-n zborul sprintenei ierunci
Şi-n inimi, azi a primăvară bate!

Răspunsuri dînd istoricului vis,
Prin lupte, porţi spre mîine au deschis,
Iar dacă duşmani s-ar gîndi să darme

Tot ce-am zidit şi-om mai zidi, sub cer,
Să ia aminte: ura grea, de fier,
Va şti oricînd să se prefacă-n arme!

Cîntec PENTRU FATA NOASTRĂ

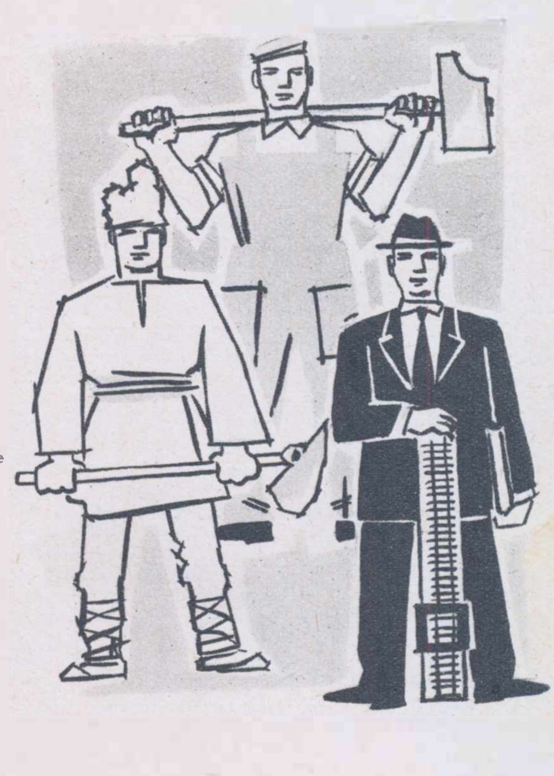
de Dem. COSTINESCU

Ce mîndră fată ne-am crescut tovarăşi!
O Cosînzeană coborîtă din poveşti...
Vrăjit rămîi dac-o priveşti
Şi-ntreg pămîntul de l străbaţi,
Alta ca dînsa nu găseşti.
Bătrînii Carpaţi
Mijlocu-i strîng în verde brîu.
Şi ciuboţele de argint
Îi pune Dunărea-n picioare.
În păru-i, bărăganele de grîu
Răstoarnă-al aurului cînt.
Şi ochii? Boabe de-antracit
Sclipind în soare.
Cînd prin poiene şi plimbă paşii
Îi strălucesc pe iie fluturaşii
Iar horele cu viers de foc
O-mbie ca să intre-n joc.
Pe înfrăţitele tarlale
Combainele îi ies în cale
Şi cerul ca o cupă de cleştar
Rizînd, se sprijină-n furnale.
Ce vede-n jur i-am dat în dar
Dar ştim că încă nu-i de ajuns.
Pătrunde-vom spre unde nu-i pătruns
Şi Bistriţa oprind-o la Bicaz,
Vom scutura luceferii din noapte
Şi o să i prindem salbă la grumaz.
Sub flamuri purpurii porniţi spre fapte
Suim pieptiş spre vremea care vine,
Spre zările ce ni le vrem senine,
Cu chipul fetei dragi în gînd.
Iar dacă zmei vreodat' vor încerca
Din păru-i să clintească o şuviţă,
Sînt feţi frumoşi destui în preajma sa
S-o apere cu braţe tari de criţă.
Iar azi cînd iarna bate la fereşti,
De lîngă focul vetrei strămoşeşti,
Îi spunem Cosînzenei din poveşti:
„Tu fata noastră mîndră să trăieşti!"

ROMÎNIE, MUMĂ BUNĂ...

Romînie, mumă bună,
Au fost timpuri de furtună,
Timpuri grele cu războaie
Curgea sîngele şiroaie,
Vrăjmaşi te-au bătut cu pietre
Şi-au furat pîinea din vetre;
Ne-au luat plugul din cătun
Să facă obuz de tun;
De la oi ne-au luat talanga
Şi din codrul verde creanga.
Romînie, floare rară,
În tine bogată ţară
Răsar colectivele
Ca-n răzoare florile
Cînd vin primăverile;
Romînie, cuib de pace,
N-au duşmanii, n-au ce-ţi face!
Trece o zi şi eşti mai tare,
Glonte nu-i să te doboare,
Că voinicii tăi feciori
Îţi sînt buni apărători.

Culeasă de Ion SOCOL
în comuna Havîrna, raionul Darabani, regiunea Suceava

PE MARGINEA PĂDURII

de Ada BÎRSEANU

O întîlnire a Ioanei Postelnicu cu constructorii de sonde de la Uzina „1 Mai"

„...Soarele strălucea în creştetul pădurii Poenari. Copacii păreau nişte uriaşi cu coifuri de mătase unduitoare... Împrejurul pădurii se vedeau înşirate trei turle ca trei catarge pornite să înfrunte toate furtunile. Erau sondele 830, 831, 832. Vîrful celor trei sape, întocmai ca boturile unor şerpi flămînzi, muşcau pămîntul în goana de a ajunge cît mai iute la izvoarele care aveau să le astîmpere lăcomia. Simfonia împletită a celor trei granice se înălţa triumfătoare în văzduh".

Ascultam cu interes povestea sondei de la Poenari. Citisem mai de mult cartea Ioanei Postelnicu, dar acum, în mijlocul muncitorilor, tehnicienilor şi inginerilor Uzinei „1 Mai" din Ploeşti, totul căpăta o altă semnificaţie.

Înţelegeam mai bine că Vasile Bărgăoan, Gherghina,

Povestea sondei de la Poenari a început în anii Republicii... arată profesorul Mihai Vulpescu

meşterul Oancea, Stănilă, Varlam, Elenca, Dobriţa, inginerul Butuc şi celelalte personaje ale cărţii trăiesc aievea, multiplicaţi în zeci şi sute de exemplare, printre aceşti muncitori, care cu mîinile lor harnice făuresc tot felul de unelte şi maşini de extras petrolul şi trudesc să scoată din pămîntul nesecat al Prahovei, bogăţia de aur negru.

Prezentarea cărţii este făcută de profesorul Mihai Vulpescu, de la secţia de învăţămînt şi cultură a Sfatului popular regional.

Vocea sa puternică, dar în acelaşi timp caldă, ne poartă, nevăzut, pe urmele întîmplărilor din cartea despre care vorbeam.

Acest cuplet s-a intitulat: „Tunarii veseli"

...Cu zece ani în urmă, pe malurile Prahovei, care „bolboroseşte repede la vale" o mînă de oameni pricepuţi, curajoşi şi întreprinzători, pornesc să dea trînta cu tot ce reprezenta trecutul dureros, cînd petrolul romînesc îmbogăţea pe străinii şi trădătorii de ţară.

Era în anii cînd răsărise soarele Republicii. Oamenii cei noi au crescut odată cu ea. Au trecut prin greutăţi, s-au lovit de furtuni, dar au biruit.

Trei actori tineri ai Teatrului de Stat din Ploeşti citesc acum fragmente din carte. Ne impresionează, îndeosebi felul cum Ludmila Petrov se transpune în gîndurile Marianei, soţia şi rău sfătuitoarea inginerului Butuc, sau cum actorul Silviu Lambrino interpretează, cu mult efect, o convorbire între directorul schelei şi inginerul Gafton.

În sala de festivităţi a Uzinei „1 Mai", feeric luminată, aproape două mii de oameni, majoritatea tineri, ascultă, cu încordare împrejurările în care, „cu inima lor, cu mîinile lor, cu mintea lor, sondorii de la schela Păcureşti şi-au îndeplinit planul".

Un ropot de aplauze acoperă ultimele cuvinte ale profesorului Mihai Vulpescu.

Au impresia că eroii romanului, plămădiţi pe aceste meleaguri, au coborît din carte şi înalţă şi ei odată cu ceilalţi laudă muncii petroliştilor.

Ioana Postelnicu, care se află în sală, stă apoi de vorbă cu cititorii săi.

Un tovarăş a întrebat-o care a fost prima femeie sondor, despre care vorbeşte în romanul său?

Acest lucru îi aminteşte autoarei o întîmplare petrecută cu cîţiva ani în urmă:

— Mă aflam la o consfătuire cu primii mei cititori, la Băicoi. Trebuie să vă spun că acolo mi-am făcut documentarea cărţii, în primii ani de Republică şi de acolo mi-am desprins caracterele viitorilor mei eroi.

Îmi amintesc că o tînără care se numea Silvia şi care era prima femeie sondor, mi-a spus atunci supărată: „Dumneavoastră

vorbiţi în carte despre prima femeie sondor şi arătaţi că e iubita brigadierului Vasile Bărgăoan. Nu-i adevărat! Eu nu am iubit niciodată pe Vasile Bărgăoan!

I-am arătat că noi, scriitorii, atunci cînd creem un erou, luăm trăsături de la mai mulţi oameni, astfel încît fiecare din ei să se poată regăsi în acel personaj, fără a fi chiar el.

★

Deosebit de valoroasă este iniţiativa comitetului A.V.S.A.P. de la Uzina „1 Mai" din Ploeşti, care a organizat, în cinstea celei de-a 10 aniversări a Republicii, această seară literară.

Ioana Postelnicu stă de vorbă cu cititorii săi

Prezentarea unei cărţi în care, cu multă măiestrie, unul din scriitorii noştri a zugrăvit un crîmpei din viaţa cea nouă a Republicii, este o formă atractivă şi în acelaşi timp instructivă, prin care tinerii membri ai asociaţiei pot fi educaţi în spiritul dragostei fierbinţi pentru tot ceea ce este cucerire a poporului muncitor.

Scopul pe care l-au avut în vedere organizatorii serii literare a fost ilustrat de minune în cea de-a doua parte a programului, în care echipa artistică ostăşească „Cristalul" a prezentat spectacolul: „Te cîntăm Patrie".

Ostaşi ai Armatei noastre Populare au dovedit că ştiu să ducă mai departe tradiţia dansurilor şi cîntecelor romîneşti tot aşa cum purtînd cu mîndrie haina de soldat, ei sînt gata să apere oricînd, cu străşnicie, tot ce a clădit cu mîinile sale poporul muncitor.

. . . .

În întunericul care se lăsase, luminile ce străbăteau din sala de festivităţi a Uzinei „1 Mai" străluceau ca nişte steluţe în beznă.

Înăuntru nu mai pătrundea vuietul vîntului care răsucea frunzele uscate, agăţate prin copaci.

Înăuntru era cîntec şi dans. Oamenii cinsteau Republica.

Fruntaşul Orbulescu Nicolae şi soldatul Prună Nicolae interpretează un cîntec satiric popular: „Oaşul"

P O E N A R I . . .

gînduri pentru REPUBLICĂ

Vă scrie un miner

Sînt un vechi sfredelitor în piatră, un om care de tînăr am înfruntat bezna adîncurilor. N-am să vă mai vorbesc despre condițiile grele în care, noi minerii, lucram pe vremea burgheziei nici despre faptul, că multora dintre noi, praful de siliciu pe care-l respiram la perforare ne macina plămînii. Vreau să vă scriu despre traiul nostru de azi, din anii puterii populare. Partidul printre membrii căruia am cinstea să mă număr, ne-a creat condiții bune de muncă și de trai și noua minerilor din bazinul baimărean.

Astăzi, vechea boală minerească „silicoza", este cu totul îndepărtată din viața noastră datorită metodei perforării umede.

Grijii partidului, noi, minerii, i-am răspuns cu un nou avînt în muncă. În ceea ce mă privește, am reușit, folosind metodele sovietice, să devin miner fruntaș și să fiu decorat cu „Ordinul Muncii" clasa III-a. Dar nu m-am mulțumit numai cu atît. Din experiența mea am împărtășit și altora ajungînd să calific și pe ortacii mei. Acum, Hotea Vasile și Mesaroș Gheorghe sînt și ei mineri fruntași și șefi de echipe.

Traiul meu s-a schimbat hotărîtor. Citesc și lupt să-mi ridic nivelul cultural și ideologic, preocupare pe care nu am avut-o în anii întunecoși ai tinereții mele. La aceasta mă îndeamnă și noua prețuire acordată de tovarășii de muncă, prin alegerea mea ca deputat în Marea Adunare Națională.

O viață nouă și îmbelșugată trăiește azi și familia mea. Locuiesc două camere într-un bloc muncitoresc; mi-am cumpărat mobilă nouă și, seară de seară, ne desfătăm lîngă aparatul de radio.

Înscris în rîndurile membrilor A.V.S.A.P. mă străduiesc necontenit să învăț să-mi apăr patria. Republica noastră dragă, căreia, acum, la a 10-a aniversare, îi închin toate gîndurile și puterea mea de muncă.

Boiceanu Petru

Miner fruntaș la Întreprinderea minieră „Petre Gheorghe" Baia Mare.

VIAȚA MEA e viața COLECTIVEI

Am fost rugat să vorbesc despre mine, despre viața mea. Voi începe prin a arăta că traiul meu de odinioară nu se deosebia cu nimic de acel al miilor de argați ce munceau din zori și pînă-n seară agonisindu-și pîinea de la o zi la alta. Asta e tot ce am „moștenit" de la regimul trecut. Pămînt am primit abia la reforma agrară din 1945. Și, tot de atunci, m-am alăturat luptei pentru o viață mai bună, avînd cinstea să fiu primit în rîndurile membrilor de partid. Partidul m-a educat și mi-a arătat drumul cel nou, drumul pe care trebuie să-l urmeze întreaga noastră țărănime. Cu nespusă mîndrie mă pot socoti printre fondatorii primei gospodări agricole din regiunea Oradea. Ziua de 11 septembrie 1949, zi de inaugurare a noii noastre familii și a alegerii mele ca președinte, a rămas de neuitat în viața mea.

De atunci gîndurile mele, bucuriile și întreaga mea viață este legată de colectiv. De aceea, cred că este mai nimerit să vorbesc despre dezvoltarea acestei familii unite, decît despre viața mea. Cifrele vor glăsui de la sine.

Sîntem 300 de familii și deținem o suprafață de 1410 hectare. În privința produselor obținute, numai în acest an recolta noastră de grîu a depășit cu 400—600 kg grîu la hectar, iar cea de orz cu 600 kg la hectar, producția obținută în sectorul individual. De pe 50 de hectare cultivate cu sfeclă de zahăr, gospodăria a recoltat o producție medie de 24.000 kg la hectar, iar la porumb am obținut peste 6000 kg, știuleți la hectar. Din cele 15 hectare de grădină am realizat peste 400.000 lei. Fondul de bază al gospodăriei a crescut la peste 2.000.000 lei. În prezent posedăm trei camioane, numeroase construcții necesare pentru dezvoltarea ramurii zootehnice a gospodăriei, garaje și magazii precum și numeroase mașini și unelte agricole.

Să aruncăm acuma o privire și asupra vieții noi și îmbelșugate ce domnește în prezent în casele colectiviștilor. Cred că este foarte nimerit să fac aici o comparație. Dacă în perioada 1940—1949 în comuna noastră s-au ridicat două case, de atunci și pînă în prezent 72 familii de colectiviști și-au construit case noi. Pe ulițe și-n căminele noastre arde „lampa lui Ilici". Comuna a fost radioficată și numeroși colectiviști au aparate de radio. Avem la îndemînă cinematograf, case de naștere, circumscripție sanitară, grădiniță de copii și un cămin cultural.

Ne putem mîndri cu o activitate lăudabilă și pe linia A.V.S.A.P. Majoritatea tinerilor și o bună parte din colectiviști mai vîrstnici fac parte din această organizație.

Partidul și Republica apreciind munca mea m-au decorat cu „Ordinul Muncii" clasa III-a, iar cetățenii alături de care muncesc m-au ales și deputat în Marea Adunare Națională.

Iată doar cîteva aspecte din ceea ce am obținut și realizat în anii puterii populare. Noi știm că toate acestea le datorăm atît muncii noastre cît și conducerii înțelepte și permanente a partidului nostru drag. Cea de-a 10-a aniversare a Republicii ne găsește stăpîni pe rodul muncii noastre și hotărîți să ne continuăm cu și mai mult elan drumul spre progres și bunăstare.

Maghiar Gh.

Președintele G. A. C., „Steaua Roșie" comuna Madaraș, regiunea Oradea.

VOM ADUCE REPUBLICII TOT MAI MULTE VICTORII

Am început să trag cu arma, numai de un an și ceva, în cadrul organizației A.V.S.A.P. din întreprinderea la care lucrez.

Nici nu m-aș fi gîndit, cu puțin timp în urmă, că voi ajunge, într-o zi, o bună trăgătoare, care să fac cinste asociației și țării mele.

Tovarășii au găsit că am înclinații pentru acest sport; m-au ajutat mult, mi-au pus la dispoziție mijloace de antrenament, de ridicare a măiestriei sportive.

Așa am devenit membră a Clubului Central de Tir A.V.S.A.P.

În scurt timp, am cucerit titlul de campioană republicană pe anul 1957. La campionatele de tir R.P.R., la proba individuală m-am clasat pe locul III. Totodată, la proba 3 × 40 am obținut rezultate superioare, lucru care a făcut să fiu selecționată în lotul național de tir al R.P.R.

De curînd am participat cu lotul de tir A.V.S.A.P. la un concurs prietenesc în R.D.Germană, în care m-am clasat pe locul I la proba armă liberă calibru redus 120 focuri poziția culcat.

Numai un regim democrat-popular poate oferi tineretului astfel de condiții de practicare a sporturilor.

Și pentru tot ce a făcut Republica pentru mine, mă angajez să lupt necontenit pentru a-i aduce tot mai multe victorii.

El. Seimeanu

Creația mea a crescut odată cu anii Republicii

Abia terminasem școala de belle-arte cînd războiul mi-a întrerupt deodată toate visurile de tinerețe.

Au trecut ani... Am cunoscut în acest timp măceluri și sînge, am cunoscut toate urmările războiului. Se părea că viața mă va îndepărta pe alt făgaș, decît acela pentru care simțeam chemare.

Și deodată... In primele luni ale anului 1948, sub imboldul partidului, un grup de artiști, care se intitula simbolic grupul „Flacăra" deschide o expoziție de „artă plastică".

Era prima manifestare de realism socialist în arta noastră.

Am participat și eu la această expoziție, cu lucrarea „Nituitorul".

Am fost încurajat, mi s-a dat posibilitatea să mă inspir din viața nouă a poporului, mergînd pe șantiere, în uzine, fabrici, prin sate.

Am început să muncesc cu entuziasm. Lucrările îmi erau apreciate, achiziționate. Mie ca și altor artiști, ni se creaseră condiții nebănuite de lucru. Eram îndrumați necontenit de a crea o artă vie, care să reflecte viața, munca, lumea noastră nouă.

De atunci, lucrez și învăț fără încetare. Dascăli îmi sînt marii maeștri ai artei realiste, arta clasică, creația poporului nostru.

Mă atrage, cu deosebire, trecutul glorios de luptă al poporului, activitatea modestă, dar plină de eroism a oamenilor de astăzi: muncitori, țărani, intelectuali.

Pe această linie, am creat cîteva lucrări ca: bustul lui „Ștefan Gheorghiu", „A. A. Jdanov", „Tractoristul", răsplătit cu premiul de stat, „Eroul Muncii Socialiste", „Constantin Adochiței", „Academicianul N. Hortolomei" și altele.

Mă atrage, îndeosebi, compoziția monumentală, care dă posibilități mai mari de exprimare. Lucrez acum la o astfel de compoziție: „Grivița 1933" și mi-am pus în gînd să realizez o compoziție despre lupta pentru eliberarea țării a diviziei „Tudor Vladimirescu" cu care am luptat.

Republica cucerită acum 10 ani îmi dă posibilitatea să-mi realizez visurile mele de creație.

Sculptor
Laureat al Premiului de Stat

VOM FI LA ÎNĂLȚIMEA sprijinului acordat

Inca de mic m-au atras minunatele ambarcațiuni care, asemenea unor lebede, lunecau pe luciul lacului Herăstrău. Pe atunci acest sport era rezervat „domnilor" care își petreceau zilele minuind sarturile, ca să le treacă de urît. Și anii au trecut. Odată cu ei țara noastră a devenit cu adevărat a noastră. Oamenilor muncii li s-au deschis zări largi spre o viață nouă. Lumina cărții le stă la îndemînă, după cum la îndemînă le stă și practicarea atîtor sporturi care altă dată erau socotite demne de a fi practicate doar de cei avuți. Printre acestea este și yachtingul.

Anul 1953 a însemnat pentru mine îndeplinirea uneia dintre cele mai arzătoare dorințe: mînuirea velelor. La început mai timid, iar apoi din ce în ce mai hotărît acest sport a început să se afirme și să cîștige sute de adepți. În 1954 iau prima dată startul într-un concurs de vele pe lacul Mamaia. În anul următor concurez din nou, iar în 1956, secondat de Dr. Dan Pavel, devin campion de snipe al R.P.R.

Anul 1957 a însemnat pentru yachtingul romînesc anul marii afirmări. Sportivii noștri au participat la un mare concurs internațional în R.P. Polonă. Cele două echipaje romînești au ocupat primele locuri, la snipe. Și, pentru că veni vorba de realizări și victorii, trebuie subliniat faptul că anul acesta Secția de yachting a A.V.S.A.P., din cadrul căreia fac și eu parte, a reușit să se impună mai mult ca anul trecut obținînd în cele trei campionate locul doi la star, locul trei la snipe și un nou titlu de campion R.P.R. la yolă olimpică prin subsemnatul.

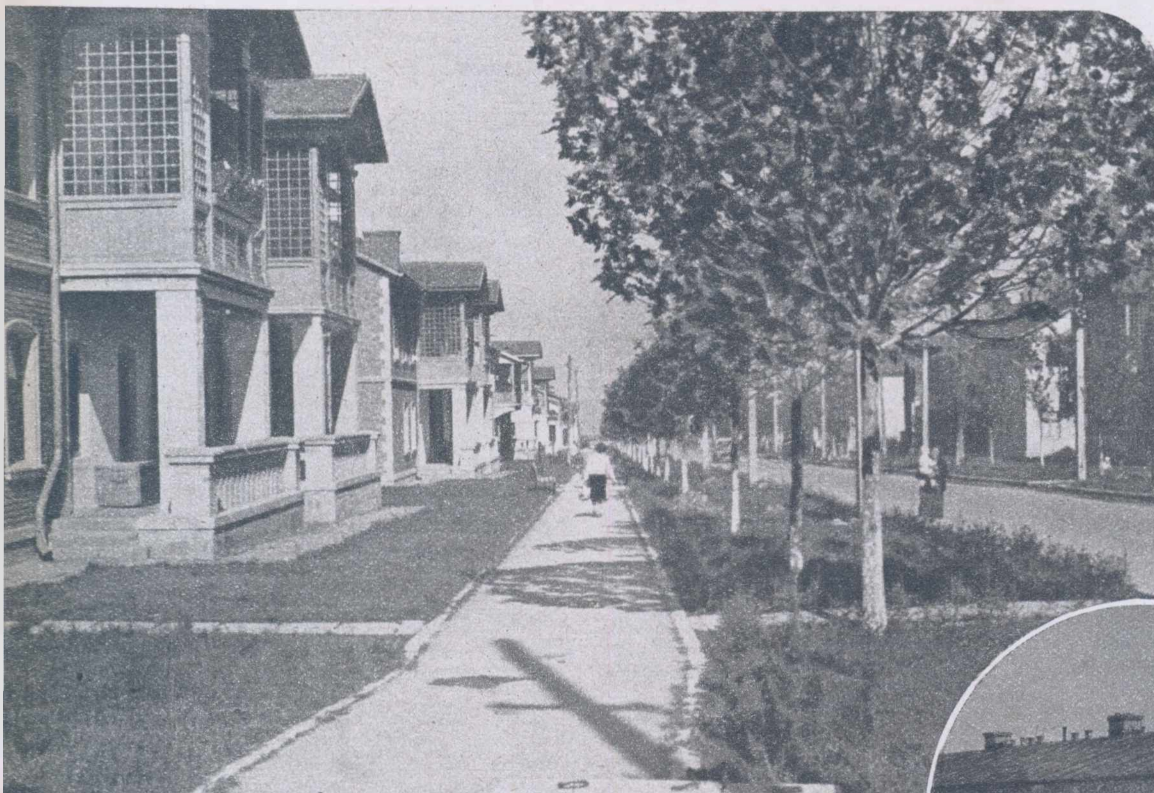
Este clar pentru oricine că această creștere considerabilă a sportului cu vele în țara noastră nu ar fi fost posibilă fără sprijinul neprecupețit al partidului, fără o largă înțelegere a necesității dezvoltării acestui minunat sport. În cei 10 ani care au trecut de la proclamarea Republicii Populare Romîne, yachtingul a făcut un important salt calitativ. Sîntem siguri că și de acum înainte vom înregistra noi succese în acest sport pentru a justifica încrederea și sprijinul ce ni s-a acordat.

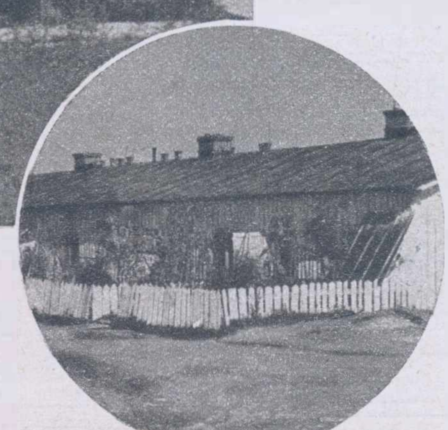
Horoveanu
Campion R.P.R. la yachting

ORAŞUL VICTORIA

ROD AL REGIMULUI DE DEMOCRAŢIE POPULARĂ

Cum arată astăzi locuinţele muncitorilor din oraşul Victoria şi cum arătau odinioară

Ce minunate fapte pot realiza oamenii muncii eliberaţi de exploatare! Oraşul muncitoresc Victoria ne stă drept una din mărturii.

Pentru a evoca din istoria oricărui oraş, trebuie să te întorci cu sute de ani în urmă. Şi totuşi, acolo, la poalele Gîrdomanului, pe valea Ucei, unde acum nouă ani era doar o pădure de lăstăriş, astăzi se înalţă cel mai tînăr, cel mai modern şi cel mai caracteristic oraş muncitoresc, de pe întinsul patriei noastre.

Scurta istorie a oraşului Victoria este strîns legată de naşterea şi dezvoltarea combinatului chimic „I.V. Stalin". Pe vremuri uzina construită aici, era destinată de regimul burghezo-moşieresc să servească maşina de război germană. Eliberarea ţării noastre şi instaurarea regimului democrat-popular au schimbat însă radical cursul istoriei şi totodată locurile şi oamenii. Trecută sub administraţia Sovromchimului în 1948, uzina intră într-o nouă fază de construcţie, schimbîndu-i-se profilul, adaptat nevoilor economiei naţionale. Încă o problemă îşi cerea o grabnică rezolvare: asigurarea condiţiilor de trai ale muncitorilor. Pînă atunci muncitorii locuiau în localităţile din împrejurimi sau în barăci neigienice. Soluţionarea acestei probleme în mod revoluţionar, prin construcţia din temelie a unui oraş, avea să simbolizeze vremurile noi pe care le trăia poporul nostru.

Proiectul viitorului oraş a fost întocmit de un institut sovietic de proiectare. În 1949 planurile au început să prindă viaţă. La primele mari lucrări de pămînt, de trasarea străzilor, săparea canalului colector şi fundaţiile blocurilor, muncitorii combinatului, nerăbdători să-şi vadă cît mai curînd visul împlinit, lucrau cu înfrigurare după terminarea orelor de producţie. Primele patru blocuri de locuinţe erau gata; ele au fost date în folosinţă în anul următor. Construcţiile se dezvoltă în ritm accelerat în perioada 1950—1953. Oraşul se născuse, creştea viguros şi-şi cerea un nume pe harta ţării. Prin decretul 467 din 12 iulie 1954, Prezidiul Marii Adunări Naţionale consfiinţeşte existenţa noului oraş, numit Victoria. Într-adevăr, această înfăptuire constituia o mare victorie a regimului nostru de democraţie populară.

Multe aspecte caracteristice apar călătorului care păşeşte pentru prima dată în oraş. Blocurile de locuinţe, într-un stil pitoresc, înconjurate de largi spaţii verzi, sînt unice în ţara noastră. Ele au fost construite după tipul clădirilor dintr-o regiune din Caucaz, regiune cu un climat asemănător cu cel din aceste locuri.

Pe acoperişuri se înalţă o adevărată pădure formată de susţinătoarele antenelor de radio. Este primul semn exterior al nivelului ridicat de trai al fiecărei familii.

O caracteristică interesantă a oraşului îl constituie numărul mare de copii. Oamenii avînd create condiţii superioare de viaţă, au posibilitatea să-i crească şi să le asigure un viitor fericit. Căminul de zi, un adevărat „paradis al copiilor", te transportă în anii copilăriei, însă cu regretul de a nu-i fi trăit în aceste condiţii. Pentru cei mai mărişori, şcoala, o clădire impozantă şi utilată după ultimele cerinţe didactice, a devenit de pe acum neîncăpătoare. O nouă şcoală, mai mare, este aproape gata.

Pe strada Ştefan Gheorghiu, blocurile cedează locul unui şir de vile cochete. Este cartierul locuinţelor individuale pe care muncitorii legaţi pentru totdeauna de combinat, le-au construit cu ajutorul creditelor date de stat.

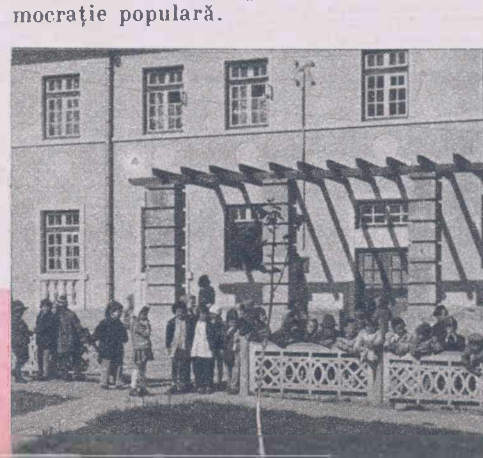
O activitate comercială şi meşteşugărească asigură aprovizionarea oraşului cu tot ce este necesar. Localurilor provizorii, le vor lua locul o serie de clădiri monumentale. Oraşul va fi înzestrat cu un mare magazin universal cu trei etaje, cu un spaţios hotel şi restaurant, cu un complex pentru activităţile meşteşugăreşti şi cu o cantină-restaurant cu o capacitate de 1800 mese zilnic.

Muncitorii sînt dornici să-şi ridice nivelul cultural şi profesional. Funcţionarea diferitelor şcoli pe lîngă combinat, în special în timpul iernii, a rămas o tradiţie de pe timpul Sovromchimului. Mulţi muncitori simpli şi-au obţinut calificarea de maestru în aceste şcoli, iar o parte, trimişi la facultăţi, au revenit cu diplome de ingineri.

Viaţa culturală este concentrată în clubul construit provizoriu în 1952, fapt pentru care este considerat „veteran". Anul acesta s-au pus fundaţiile unui nou local modern prevăzut cu o sală de cinematograf cu 400 locuri, cu săli de audiţii muzicale, de conferinţe, şah etc.

Pentru activitatea sportivă tineretul are la dispoziţie un stadion, construit după modelul stadioanelor colhozurilor din U.R.S.S. Nici performanţele n-au întîrziat

În faţa căminului de zi, copiii stau în recreaţie →

să apară. Echipa de atletism a școlii profesionale a obținut locul I pe regiune, iar echipa de fotbal activează în campionatul diviziei C. Un bazin de înot și o sală de gimnastică urmează să se adauge instalațiilor sportive.

★

Multe s-ar mai putea spune despre orașul Victoria și harnicii săi locuitori. Să-i lăsăm chiar pe ei să ne vorbească.

Iată bunăoară, pe tovarășul Chitic Ion, președintele Sfatului popular. Deși gospodăria orașului îi provoacă multe griji, totuși buna dispoziție nu-l părăsește niciodată.

„Împrejurările m-au purtat prin aceste meleaguri acum 18 ani, ne spune el. Pe locul unde se înalță falnicul nostru combinat o casă de pădurar, mai mult un bordei, era singura așezare omenească. Ea mai există și o păstrăm ca un monument istoric. Am lucrat aici și am văzut cum s-a ridicat, cărămidă cu cărămidă, combinatul și apoi orașul. Nu-i deci de mirare că-mi sînt dragi ca și copiii mei. Orașul crește cu repeziciune. De pe acum avem circa 7.000 de suflete. Cu fiecare an, fața i se schimbă, devine tot mai frumos și mai prosper, ca și Republica noastră Populară".

În timp ce vizitam împreună orașul, cu o mîndrie justificată, ne-a arătat fabrica de pîine, cea mai modernă din regiune, policlinica și stationarul, piața, parcurile cu prima fîntînă arteziană din raion etc.

Pe maestrul Pogăceanu Filimon l-am găsit la locul de muncă. Înalt și uscățiv figura sa exprimă blîndețe și fericire. Bucuros ne-a depănat din povestea vieții sale.

„Lucrez aici din 1942. Ca de un vis urît îmi amintesc de anii regimului trecut cînd munceam pînă la istovire și trăiam într-o neagră mizerie. Stăteam în barăci cu paturi comune, iar la așa-zisa cantină, ciorba de fasole era unicul fel de mîncare, de luni și pînă sîmbăta.

Din primii ani ai puterii populare, noi am simțit grija partidului și a guvernului. Nu găsesc cuvinte să exprim recunoștința muncitorilor pentru construirea orașului nostru. El ne-a adus civilizația și ne-a schimbat complet viața. Și astăzi parcă mai simt emoția ce am avut cînd am intrat în apartamentul ce mi-a fost repartizat în primele blocuri, acum șapte ani. De curînd, m-am mutat în casa mea, frumoasă și confortabilă, cum foarte puțini muncitori au putut avea înainte. Am construit-o cu ajutorul creditelor de la stat și cu sprijinul combinatului. Sînt un părinte fericit. O fată este studentă la I.S.E.P.; primește o bursă de la combinat, iar ceilalți doi copii, mai mici, învață la școala noastră din oraș. Noi muncitorii ne dăm seama că prosperitatea orașului și a noastră, depinde de dezvoltarea combinatului. De aceea, muncim cu toată dragostea ca să mărim producția".

Cum era și natural, ne interesa să aflăm cum se desfășoară și viața de asociație. Iată ce ne-au spus tovarășii Tănase Silviu și Dădîrlat Ion, președintele și vicepreședintele comitetului organizației de bază.

„Asociația a luat ființă la noi în toamna anului 1953. Era în timpul cînd orașul se conturase bine și entuziasmul muncitorilor creștea cu fiecare nouă clădire terminată. Cine putea mai bine decît muncitorii noștrii, să înțeleagă scopul asociației? N-a fost nevoie să ducem o muncă îndelungată de lămurire pentru a-i atrage ca membri. Vremurile pe care le trăiau îi lămuriseră pe deplin.

Avem un comitet bine închegat cu oameni întreprinzători și dornici să facă treabă. Conducerea combinatului ne-a creat condiții materiale pentru a ne desfășura pregătirea. O parte din absolvenții cercurilor de auto și tractoriști, lucrează acum pe mașinile și tractoarele combinatului. Ne-au construit și un poligon de tir semiacoperit. Echipa de tir s-a clasat prima pe regiune în 1956 și a doua în 1957. Trăgători, ca soții Albina și Ion Nagy sînt de acum bine cunoscuți. Cu plata cotizațiilor sîntem fruntași pe raion. Pregătim o echipă artistică A.V.S.A.P. care să dea reprezentații și în alte centre de raion. În programul spectacolelor vom avea schițe cu aspecte din viața asociației".

Înainte de a pătrunde în orașul Victoria, ne-am oprit la palatul combinatului, unde se găsesc birourile administrative și tehnice. Acolo, am discutat mai mult cu tovarășul inginer David Nicolae. De la dînsul am cunoscut orașul înainte de a-l vizita. Pe bună dreptate ne-a fost cel mai prețios ghid. Despărțindu-ne am știut unde să mergem și ce să vedem.

În loc de încheiere, redăm o parte din cele ce ne spunea atunci inginerul David Nicolae.

„Una din preocupările preferate de locuitorii orașului nostru este creșterea florilor. Acest fapt are directă legătură cu evoluția felului lor de viață. În prima perioadă de construcție a combinatului, s-au adunat aici oameni din toate părțile țării. Condițiile lor de viață și nivelul cultural erau departe de ceea ce sînt astăzi.

Între timp, s-a început construirea orașului. Pe măsura dezvoltării lui, a crescut și nivelul de trai și cultural al oamenilor. Ca urmare, au început să aibă alte preocupări. De la locul de muncă se grăbesc acum către casele lor, unde știu că îi așteaptă o atmosferă plăcută. Și așa au ajuns să-și consacre timpul liber vieții de familie și cultivării florilor.

Orașul Victoria are mari perspective de creștere. Ele sînt legate de perspectivele combinatului de a se dezvolta pe linia diferitelor ramuri de producție. Față de proiect, avem astăzi numai o mică suprafață clădită. În viitorii 5-10 ani, Victoria va deveni unul din cele mai frumoase centre muncitorești create de regimul democrat-popular, cu o urbanistică deosebit de atrăgătoare și cu un climat sănătos datorită altitudinii de 500 m. Fiind centrul de cale ferată cel mai apropiat de versantul de nord al Munților Făgărașului, orașul va deveni și o bază turistică importantă. Orașul va atrage instituții de cultură care îi vor da o configurație completă și utilitară, corespunzătoare așezărilor omenești de tip nou.

O chezășie a succeselor viitoare, constă în faptul că orașul este locuit de un colectiv tînăr, foarte entuziast și cu frumoase rezultate în producție. Acest colectiv sub conducerea înțeleaptă a partidului, va desăvîrși opera de construire a orașului".

C. VASILIU

REZULTATE VALOROASE

LA CAMPIONATUL R.P.R. DE TIR PE ECHIPE

Nu de mult, s-a desfășurat pe poligonul Tunari din București, campionatul R.P.R. de tir pe echipe, ediția 1957, la care au participat 10 asociații sportive din țara noastră.

La acest campionat A.V.S.A.P. a luat parte cu un lot de 28 trăgători selecționați din rîndurile Clubului Central și a cluburilor regionale de tir, concurînd, pentru prima dată, la toate probele, cu excepția celor de talere și skeet.

Deși trăgătorii crescuți de A.V.S.A.P. practică efectiv tirul de numai un an și jumătate, ei au reușit să cucerească locuri fruntașe la majoritatea probelor. Reprezentativa asociației noastre a cucerit două titluri de campion pe echipe (la armă liberă calibru redus, poziția culcat, și cerb alergător), cinci locuri doi (la armă militară; armă liberă; meci englez seniori și senioare; armă liberă culcat, senioare; armă liberă calibru mare, culcat) și mai multe locuri trei și patru.

De asemenea, reprezentativa noastră a obținut un nou record R.P.R. și 12 recorduri A.V.S.A.P. pe echipe.

În clasamentul general, pentru campion absolut, reprezentativa A.V.S.A.P. a obținut un frumos loc IV, după echipele C.C.A., Dinamo și Progresul, lăsînd în urmă echipe ale unor asociații sportive cu un trecut glorios în practicarea tirului.

Aceste valoroase rezultate fac cinste asociației noastre, mai ales dacă se are în vedere faptul că sportul tirului din țara noastră se găsește la un nivel foarte ridicat, iar cluburile de tir A.V.S.A.P. au început să-și desfășoare activitatea numai din anul 1956.

Ele se datoresc atît muncii neobosite depuse de trăgătorii noștri, care au luptat cu multă dîrzenie ca să aducă asociației rezultate, cît mai bune, cît și condițiilor ce le-au fost create pentru a se pregăti. O activitate de seamă o are Clubul Central de Tir și o parte din cluburile regionale (Timișoara și Ploești), care au asigurat o bună pregătire trăgătorilor.

În viitor, se impune ca toate cluburile de tir să-și îmbunătățească activitatea pentru a crește cît mai mulți trăgători de o valoare cît mai înaltă, în special din rîndul tineretului, care să apere cu succes culorile asociației noastre în țară și peste hotare.

Gh. COJAN

întrecerea zburătorilor fruntași

Timp de zece zile, cei mai buni piloți și-au dat întîlnire la școala de zbor cu motor de la Strejnic — Ploești. Concurenții, clasificați pe primele locuri în concursurile anterioare, s-au străduit să cucerească un loc cît mai bun sau să realizeze un nou record al R.P.R.

Cu drept cuvînt se poate spune că această întîlnire a fost o adevărată bătălie a secundelor, metrilor și a punctelor....

Întrecerea aviatică de la Strejnic se poate împărți în două părți. O primă parte a concursului a constituit-o întrecerea în probele: aterizare la punct fix, acrobație și raid de regularitate și a avut drept scop să desemneze campionii republicani pe anul 1957. O a doua parte, a urmărit stabilirea de noi recorduri republicane aviatice.

La concurs, pe lingă aviatori consacrați și instructori de zbor, s-au prezentat și antrenamentiști, care nu rareori au periclitat șansele „consacraților". Printre aceștia remarcăm pe concurentul Dănescu Nelu care nu are decît 21 ani și zburătorul Ionescu Gheorghe care a depășit de mult anii unei jumătăți de veac.

Concursul s-a desfășurat după un regulament în întocmirea căruia s-a ținut pentru prima dată seama de Codul Sportiv al Federației Aeronautice Internaționale.

În clasamentul general individual, după o luptă pe cît de strînsă, pe atît de îndîrjită, pe primele trei locuri s-au clasat:

1. — Rotaru Traian cu 20.828,85 puncte (campion absolut R.P.R.);

2. — Slonețchi Tadeus cu 19.362,05 puncte;

3. — Calotă Ștefan cu 18.682,70 puncte.

Cu acest prilej, s-au stabilit și primele recorduri naționale, care vor constitui pentru viitor, baza de plecare pe drumul spre noi și valoroase recorduri republicane și internaționale.

G.T.

A CRESCUT ODATĂ CU Republica

de Costin N. SCUTARU

1948. Șantierul de la Bumbești-Livezeni fremăta de munca entuziastă a tineretului. Se spărgeau munții și normele. Hăuleau pădurile de cîntece. Apele învolburate ale Jiului purtau spre bătrîna Dunăre răsunetul victoriilor ce se obțineau în construirea unui drum nou cărbunelui nostru.

Printre miile de tineri, care puneau cu nădejde umărul pentru ca fiecare zi să însemne un nou pas înainte, se afla și minerul Ivacioni Ștefan. Nu-l cunoștea nimeni și nu cunoștea pe nimeni. Dar asta nu a durat mult. În curînd, pontatorii au început să fie mai atenți cînd scriau rezultatele pe care tînărul le obținea zilnic în munca grea de miner, iar într-o bună zi iată-i și numele pe tabla de onoare. De aici, pînă a ajunge șef de brigadă n-a fost decît un pas. Odată cu șantierul creșteau și oamenii. Șeful de brigadă devine utemist. Conștient de îndatoririle ce-i revin, el mobilizează pe tovarășii săi pentru ca, prin eforturile lor, să grăbească trecerea vagoanelor încărcate cu cărbuni peste prăpăstioasele văgăuni săpate de apele Jiului în stîncile Parîngului.

Iar cînd, în uralele constructorilor și sub ochii plini de mîndrie și bucurie ai țării întregi, locomotiva primului tren a lunecat pe șinele căii ferate Bumbești-Livezeni, printre cei părtași la făurirea acestei construcții și la victoria finală era și minerul Ivacioni Ștefan pe pieptul căruia strălucea „Medalia Muncii".

★

1949. Maramureșul a fost socotit dintotdeauna drept unul din cele mai înapoiate colțuri de țară. Și în vremurile noastre lipsa unei legături feroviare cu restul țării făcea să nu poată ține pas cu ritmul năvalnic în care tînăra noastră Republică își valorifica bogățiile care de astă dată aparțineau poporului.

La chemarea partidului, de a se construi un drum de fier care să străbată Munții Rodnei, au răspuns mii de tineri entuziaști, iar dintre ei nu a lipsit nici Ivacioni Ștefan. Aducea cu el experiența lunilor de muncă de la Bumbești și elanul omului căruia vremurile noi îi dădeau prilejul să-și afirme posibilitățile creatoare.

Și de astă dată, șeful de brigadă de artificieri — calificare obținută pe vechiul șantier — intră cu hotărîre în lupta grea cu stîncile și iese biruitor. Din nou o cale ferată construită, din nou o medalie înflorește, ca un mac roșu pe salopeta utemistului Ștefan Ivacioni.

★

1950. 13 noiembrie. Hotărîrea Nr. 1882 a Consiliului de Miniștri al R.P.R. prevedea:

— Construirea pe rîul Bistrița, în regiunea Bicaz, a unui baraj care să asigure compensarea debitelor rîului între anii secetoși și ploioși.

— Construirea unei centrale hidroelectrice pe Bistrița, la Stejarul, cu o putere de 210.000 kw. și cu o producție de aproximativ 430.000.000 kwh. anual, care se va numi Centrala Hidroelectrică „Vladimir Ilici Lenin".

Data aceasta a avut o deosebită importanță și în viața lui Ivacioni Ștefan. Simțea în el chemarea unui nou șantier, de astă dată de proporții uriașe și de lungă durată. N-a pregetat o clipă și, împreună cu ortacul său Ambruș Augustin, s-au suit în tren, cu direcția Piatra-Neamț. De aici... dar mai bine să-l lăsăm să povestească singur.

„Iarna troienise drumurile și nu era chip de ajuns cu mașina pînă la Bicaz. Tren nu era pe vremea aceea. În Piatra nu cunoșteam pe nimeni. Totuși trebuia să ajungem la țintă. Și am ajuns. E drept că drumul a durat două zile mergînd cu sania de la un sat la altul. La Bicaz am căutat pe cineva să ne îndrume spre birourile șantierului. Am găsit un tînăr. „Birourile șantierului", ce vorbă mare. În fond o simplă baracă în care, cîțiva oameni îmbrăcați în șube, scriau cifre în niște registre. Ne-am prezentat. Am fost primiți cu bucurie dar și cu mirare.

N-am bătut încă nici un țăruș pe șantier — ni se spuse.

— Cu atît mai bine a sunat răspunsul nostru, îl batem noi măcar că sîntem mineri. Ne pricepem și la asta. Peste vreme vom putea spune cu mîndrie că sîntem pe șantier chiar de la primul țăruș. Așa am început munca aici".

Și anii au trecut, aducînd noi bucurii lui Ivacioni Ștefan. Munca îi era răsplătită și prețuită. Metodele lui erau larg aplicate pe întreg șantierul. Se străduia, zi de zi, să dea patriei dragi, toată puterea lui de muncă, toată energia și toată dragostea care-i clocotea în piept. Și iată-l pe șeful de brigadă de artificieri de pe șantierul hidrocentralei printre primii trei fruntași în muncă pe țară, alături de Kopetin Gheza și Vasu Nicolae.

Belșugul și bunăstarea îi intrase în casă. Dintr-un simplu muncitor, cu o raniță în spate, el ajunse să locuiască împreună cu soția lui, într-un apartament frumos din noile blocuri muncitorești clădite la Bicaz.

În anul 1954 partidul îi face cinstea de a-l primi în rîndurile membrilor săi. Un nou prilej, de bucurie, dar, în același timp, noi preocupări, noi griji. Trebuia să fie la înălțimea încrederii acordate. Iar maestrul artificier, comunistul Ivacioni Ștefan de la sectorul Baraj, a fost cu prisosință. Oamenii conduși de el au înscris în cartea de aur a construcției dislocarea a peste 12.000 m.c. de pămînt și stîncă, pregătind cu grijă locaș marelui baraj.

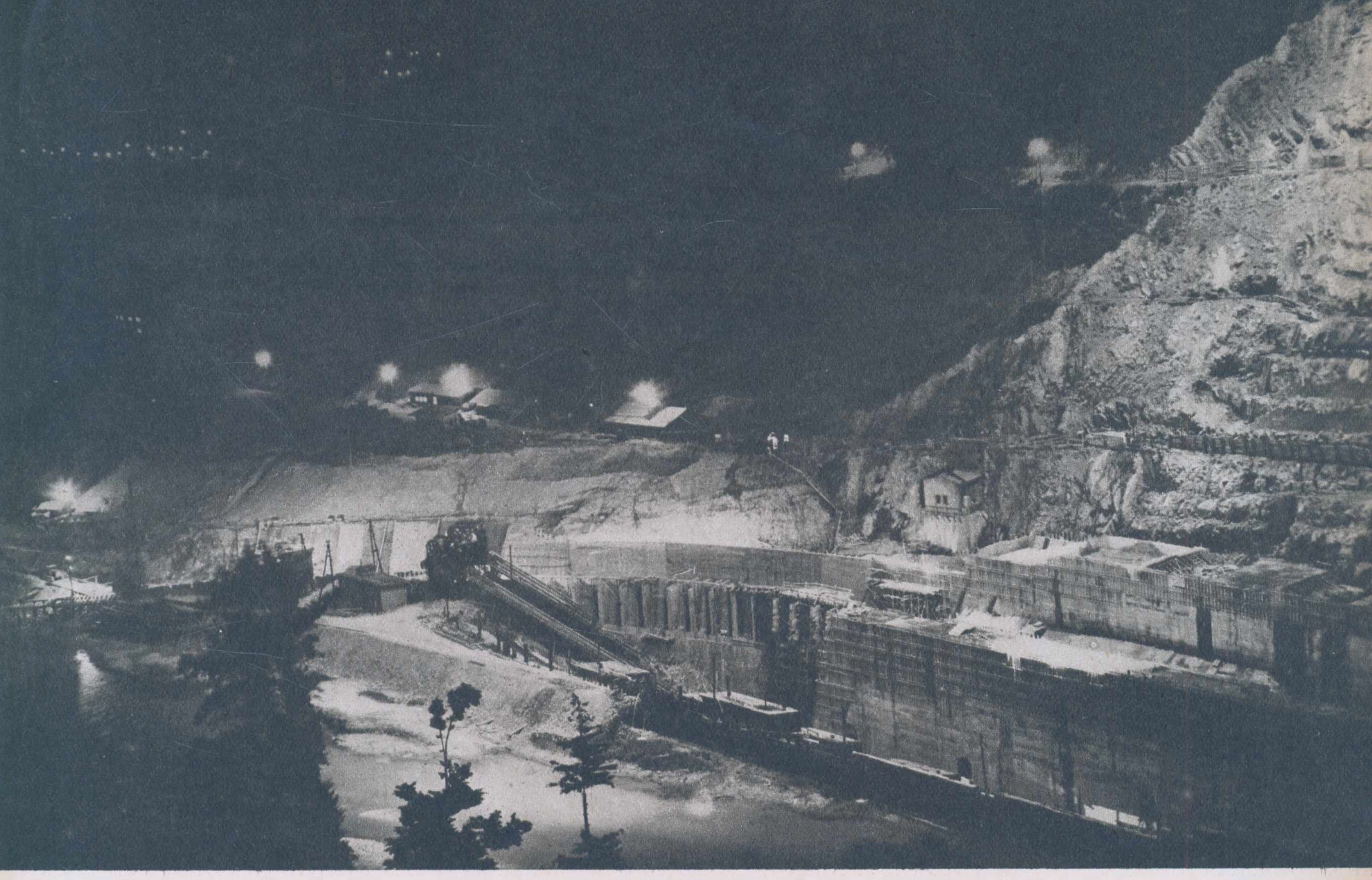
★

1957. Construcțiile de pe șantierul hidrocentralei, intră într-o fază hotărîtoare „devierea apelor Bistriței". Prin această lucrare se făcea posibilă atacarea frontului de lucru în zona centrală care se găsea sub apă. În frunte cu comuniștii și utemiștii, muncitorii, tehnicienii și inginerii de pe șantier își sporesc eforturile și își iau angajamentul să făurească Bistriței drum nou înainte de termen.

Ziua de 24 iunie, cu 38 de zile înainte de data fixată pentru desăvîrșirea construcției, șantierul hidrocentralei este în sărbătoare. Au învins! Bistrița curge pe albia de beton zidită de oameni. Dar pentru a se ajunge aici cîte fapte minunate de înalt patriotism n-au săvîrșit muncitorii de pe șantier. Printre ei figurează cu cinste și Ivacioni Ștefan. Dar să lăsăm să vorbească faptele.

Ziarul „Constructorul Hidrocentralei" scrie în numărul festiv închinat evenimentului în articolul „Pagini de cronică".

...„Pe fundul canalului de deviere există un dren cu o deschizătură de 80 cm care începe la blocul 20 și iese prin blocul 19. Trebuia să se betoneze pana și nișa de etanșare de la blocul 20

Șantierul hidrocentralei de la Bicaz în noapte

Fără să se fi știut, odată cu începerea betonării, drenul s-a înfundat din cauza unor rămășițe de materiale existente acolo, făcînd imposibilă scurgerea apei. Apa începu să se ridice, a crescut cu 1 metru, apoi cu 2, cu 3, 4, 5, 6. Exista o singură soluție: să se intre pe sub fundul drenului de la blocul 19 și pe acolo să fie desfundat. Trebuia însă înfruntat riscul de a se ține piept șuvoiului de apă, dacă acesta și-ar fi făcut loc, într-un spațiu în care abia încăpea un om. Pentru aceasta nu se cerea să ai o înaltă calificare, nu se cerea nici măcar să fii specialist. Pentru aceasta se cerea curaj, mult curaj, multă îndrăzneală. Și s-au găsit astfel de oameni printre acești minunați constructori ai hidrocentralei. Primul a fost însă comunistul Ștefan Ivacioni. Timp de 10 ore cu schimbul, ajutat de comunistul Ludovic Melniciuc și alții, a luptat și a reușit să desfunde drenul".

Munca pe șantier, munca pentru construirea puternicului izvor de lumină realizat prin strunirea valurilor Bistriței, Ivacioni o împletește strîns cu dăruirea timpului său liber îndrumării atente a activității înalt patriotice a harnicilor constructori ai hidrocentralei care sînt și membri ai asociației noastre.

„Nu-i patria un uriaș șantier? Cu mîini meștere și minți agere, oamenii muncii își făuresc o viață nouă. De datoria noastră este să învățăm s-o apărăm". Ne spune comunistul Ivacioni Ștefan.

Aceasta-i povestea minerului care a crescut odată cu Republica.

ȘOFER DE FRUNTE

Cercul auto din cadrul organizației A.V.S.A.P. a combinatului nostru a fost asaltat de muncitorii dornici să învețe tainele stăpînirii motorului. Era normal să fie așa, deoarece ei au văzut frumoasele rezultate obținute la încheierea trecutului an de învățămînt.

Succesele cercului nostru auto au avut la bază ajutorul neprecupețit acordat de comitetul de partid și de conducerea administrativă a combinatului, care au asigurat baza materială, mai ales mașinile necesare practicii de conducere. Instructorii, maistru Ramba Gh. și maistru Georgescu Savu, cu metodă și competență în predarea lecțiilor, au depus mult suflet și răbdare pentru a face pe cursanți să treacă peste greutățile inerente unui astfel de învățămînt. De asemenea, fostul președinte, maistrul Filirestul Ion, s-a străduit să le insufle dragostea pentru a-și însuși aceste cunoștințe.

Organizația noastră de bază se mîndrește cu cei 57 de absolvenți din anul 1957. Unii dintre ei ca Fuss Daniel, Fogoroș Cezar, Bot Mihai, Stoica Vichente, conduc astăzi o parte din mașinile combinatului.

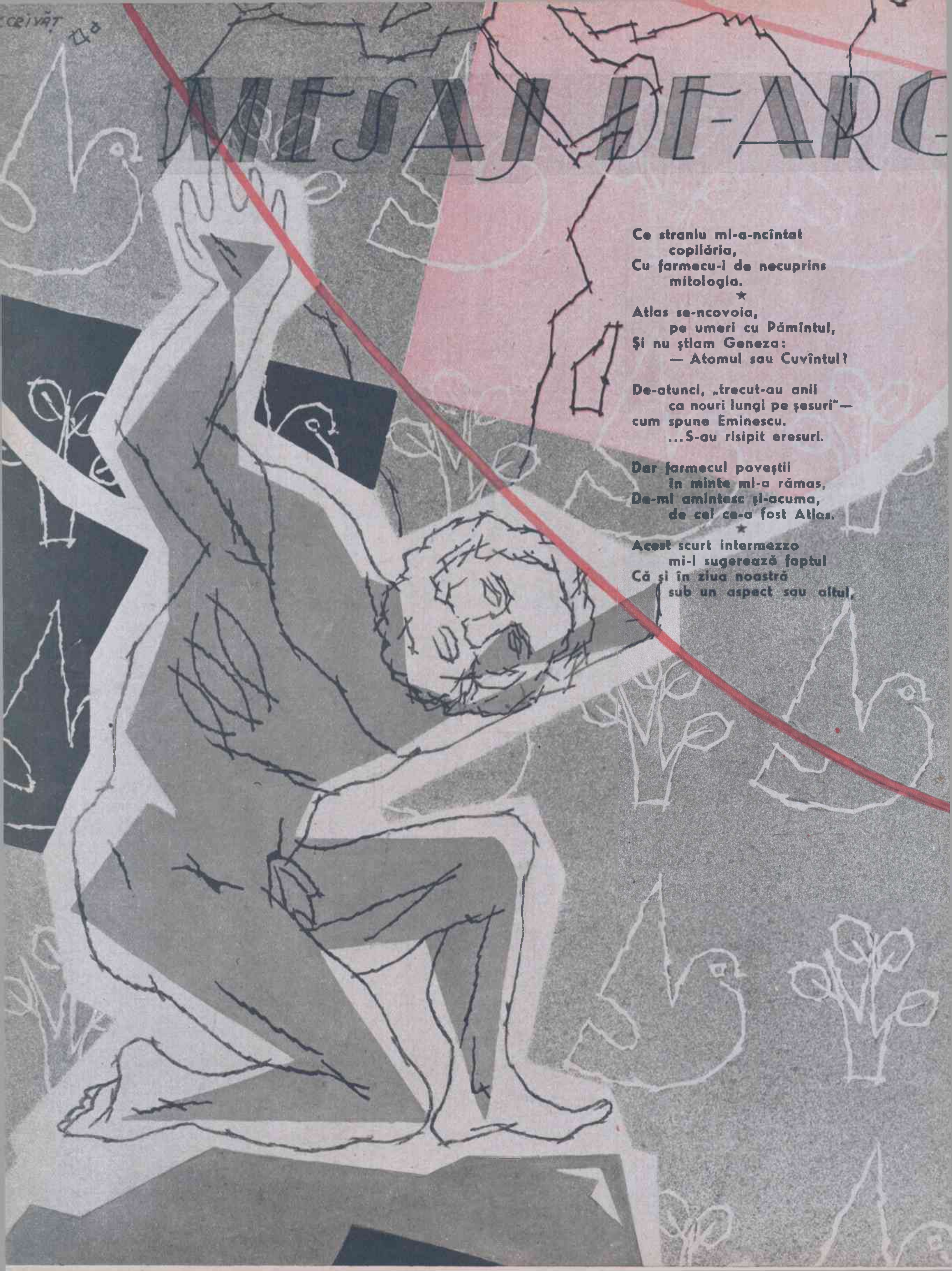
Fuss Daniel, ieri muncitor necalificat, în urma absolvirii cercului auto, a ieșit din anonimat. După obținerea carnetului de conducere gradul II și III, tînărul Fuss s-a dovedit disciplinat, dornic de a-și îmbogăți în continuare noile cunoștințe profesionale. Pentru munca sa de zi cu zi, făcută cu atenție și dragoste pentru mașină, a primit sarcina de cinste de a conduce un autoturism „Pobeda", ce deservește pe unul din conducătorii combinatului.

Damian LIVIU
Combinatul Chimic „I. V. Stalin" Orașul Victoria

Fuss Daniel, ieri muncitor necalificat, astăzi șofer de frunte

MESAJ DE-ARC

Ce straniu mi-a-ncîntat
copilăria,
Cu farmecu-i de necuprins
mitologia.
★
Atlas se-ncovoia,
pe umeri cu Pămîntul,
Şi nu ştiam Geneza:
— Atomul sau Cuvîntul?

De-atunci, „trecut-au anii
ca nouri lungi pe şesuri"—
cum spune Eminescu.
...S-au risipit eresuri.

Dar farmecul poveştii
în minte mi-a rămas,
De-mi amintesc şi-acuma,
de cel ce-a fost Atlas.
★
Acest scurt intermezzo
mi-l sugerează faptul
Că şi în ziua noastră
sub un aspect sau altul,

ÎNT AL PĂCII!

Mai sînt pe scoarța Terrei
și feți-frumoși și zmei...
Iar pana mea-n cerneală
se moaie pentru ei.

Din răsărit în spațiu
s-a ridicat un astru
Artificial, ce zboară
în infinitu-albastru.

Simbol al îndrăznelii,
al geniului uman,
Mesaj de-argint al păcii
ce-ntîmpină acest an.

Un făt-frumos în luptă
cu beznele naturii,
Ce frînge legea oarbă
și trîmbițele urii.

Dar peste meridiane,
încearcă spre eter,
Şi altul să arunce
pompos un „Jupiter".

Întîi i-au spus „Atlas" —
așa ca în vechime —
Dar valurile mării
l-au tras în adîncime.

Căci nu cu gînduri bune
l-au fost lansat spre soare.
Şi iată zmeul nostru
de ură — parcă moare.

— Cum, eu ce sînt stăpîn
atîtor zeci de „Stele",
Să-și bată joc de mine
o „Stea" din alte sfere!

Să vină toți ciracii,
și sclavii toți să vină,
Să smulgă „Satelitul"
din lumea lui „divină",

Să-i amuțească glasul,
să nu-l mai văd cum trece,
Prin spații siderale
„nemuritor și rece".

★

Zadarnică-i e ura
și neputința vană.
Învinge-va tot omul
urzeala subterană.

În milenare ere
e faptă azi un vis,
Nicicînd stihia nopții
lumina n-a ucis.

AL. ANTONIU

Un drum în VIAȚĂ

Cu ocazia împlinirii a 10 ani de la instaurarea Republicii Populare Romîne, revista noastră prezintă crîmpee din viața muncitorului Gheorghe Petroiu, conducător în anii regimului democrat-popular al uneia din cele mai mari uzine ale Capitalei. Prin aceasta, revista își manifestă dragostea față de tovarășul director Gheorghe Petroiu care, însuflețit de scopurile profund patriotice ale asociației noastre, sprijină efectiv organizația A.V.S.A.P. din uzină și participă el însuși, în rînd cu muncitorii, la diferitele activități de pregătire.

Era primăvara anului 1900... Contele Majláth ieșise în balconul de piatră al castelului și își măsura cu ochianul pămînturile ce se întindeau aproape pe întreaga suprafață a comitatului Zemplen, pînă în vecinătatea moșiilor lui Apony, Windischgraetz și Andrasy. Părea mulțumit. Se anunța timp frumos, bun pentru semănături. Dar, cînd tocmai se gîndea ce belșug va strînge și în anul acela de pe moșie, la urechi îi ajunse larmă de glasuri omenești, venită dinspre bordeiele slugilor. Se uită într-acolo și-l zări pe logofăt apropiindu-se în fugă de castel, înjurînd.

— Ce se petrece acolo, Gyula? strigă contele.

— Astăzi este 1 aprilie, excelență, zise logofătul, încremenind în poziția de drepți cu pălăria în mînă, și slugile care nu mai sînt de trebuință pleacă. S-au pregătit cu toate de drum, numai unul Petroiu, un valah, nu vrea să se miște din loc. Azi dimineață, la crăpatul de ziuă, i-a fătat muierea încă un plod și spune că nu poate pleca cu ea pe drum.

— Blestemații — scrîșni contele. Se înmulțesc ca șobolanii. Cîți copii are?

— Șapte, Excelență, făcu supus logofătul.

— Ei, dacă are șapte, atunci să rămîie. Restul însă, afară! N-am ce face cu ei.

După ce logofătul plecă înapoi către bordeie să poarte porunca stăpînului, contele se retrase în castel, gîndindu-se că făcuse bine oprindu-l pe valahul acela pe moșie. Avea șapte copii și peste numai cîțiva ani putea să-i folosească pe toți la treburi, pentru că la curtea lui e lege: copiii trebuie să lucreze cot la cot cu părinții cum împlinesc șapte - opt ani.

De la primăvara aceea au trecut nouăsprezece-douăzeci de ani. Plodul, care se născuse atunci la crăpatul zorilor, în bordeiul slugilor, a crescut mare. E tînăr, sănătos și voinic și acum în această seară de aprilie, stă și privește afară pe geamul casei unui om din apropierea graniței romîno-maghiare, așteptînd să se apropie miezul nopții. Vrea să fugă acasă la Bihor, acolo unde au plecat părinții lui cu ani în urmă. Pe moșia contelui Majláth n-a mai putut rămîne, deși era cel mai bun fierar și cel mai bun mecanic pe locomotiva trenulețului care brăzdează moșiile comitatului Zemplen, cale de 150 de kilometri. L-au dat afară. După înăbușirea revoluției proletare și după întoarcerea contelui din străinătate, unde fugise, l-a pîrît cineva că transportase cu trenulețul soldați cu panglici roșii la capelă, care voiau să se răfuiască cu moșierii. S-a mai auzit și faptul că el, mecanicul Gheorghe Petroiu, ar fi spus muncitorilor de la calea ferată că se poate trăi mult mai bine fără boieri...

Dar, iată miezul nopții a venit. În cameră intră un bărbat în vîrstă, cu fața suptă. E un om din Salonta; vrea și el, după ani de pribegie, să se întoarcă acasă.

— Hai, Gyuri, plecăm! spuse el. Am fost pînă în fundul grădinii și am tras cu urechea. Nu se aude nimic...

— Bine, să mergem!

Ies amîndoi afară în noaptea de iad. Își strîng mai bine hainele pe ei și-și îndeasă șepcile pe cap. Se îndreaptă spre fundul grădinii și de acolo pornesc tîrîndu-se către țara lor. Dimineața, odată cu zorile, tînărul mecanic își îmbrățișează părinții și frații. Apoi, sleit de puteri, se trîntește pe pat.

Ce bine e să fii acasă, între ai tăi, să poți trage un somn zdravăn în liniște! Dar bucuria asta ține doar un ceas, pentru că numaidecît vin jandarmii, îl înșfacă de subsuori în văzul celor din casă și-l poartă tocmai la Salonta, la Siguranță.

— Ești comunist, hai? — îi spune un comisar! Ai fugit de acolo ca să scapi nepedepsit. De acum ai de furcă cu noi. Avem ac pentru cojocul celor ca tine ...

Într-adevăr, Gheorghe Petroiu a mai avut de-a face cu Siguranța, în mai multe rînduri. Însă ac pentru cojocul lui nu s-a găsit, așa cum nu s-a găsit pentru nici unul din cei care au pornit cu hotărîre pe drumul luptei pentru eliberarea celor mulți și asupriți.

Un tren lung cu vagoane negre de funingine oprește dimineața, scîrțîind, în gara Ploești. O lume pestriță, necăjită, se desprinde de vagoanele lui și se risipește pe străzile orașului. Printre mulțimea asta e și Gheorghe Petroiu. După un an de zile de stat acasă și-a lăsat părinții și a venit să caute de lucru în „vechiul regat". Bate la porțile „Astrei", ale „Concordiei" dar degeaba. Nu se găsesc locuri. Pleacă abătut înapoi spre gară. Se așează pe o bancă în sala de așteptare. Pînă la trecerea primului tren spre Ardeal mai sînt aproape două ceasuri. Scoate o țigară rătăcită prin fundul unui buzunar și cere un foc omului care stă pe bancă lîngă el.

— După vorbă pari a fi ardelean, îi spune necunoscutul.

— Sînt din Bihor. Am venit aici să caut de lucru dar n-am găsit nimic. Acum plec înapoi acasă.

Cel de lîngă el îl privește atent și, după ce se gîndește puțin, îl întreabă:

— Ți-ai cumpărat bilet?

— Încă nu. Nu știu dacă-mi ajung banii.

— Uite ce, îi spune omul, mai stai o țîră. Eu îmi aștept nevasta de la București și pe urmă om merge. Lucrez la atelierul mecanic de la „Concordia" și cred că o să-ți fac rost să intri acolo.

Așa l-a cunoscut Gheorghe Petroiu pe activistul comunist Franz Csatari, care plecase din Ungaria după înăbușirea revoluției proletare. În casa acestuia a găsit un pat să se odihnească după zilele de muncă și tot acolo a auzit primele cuvinte despre partidul comunist care luase ființă. Apoi s-a înscris în partid și a fost printre cei dintîi care au luat parte la acțiunile muncitorimii, întreprinse pentru cîștigarea drepturilor ei.

Prin o mie nouă sute douăzeci și opt, o mie nouă sute douăzeci și nouă, Gheorghe Petroiu era un bărbat în floarea vîrstei. S-ar fi cuvenit ca la anii aceștia să se însoare, să-și întemeieze un cămin. Dar nu era chip. Criza economică începuse să-și arate colții. De la „Astra", unde lucrase după întoarcerea din armată, fusese dat afară. Părinții îi erau bătrîni iar o soră rămăsese de timpuriu văduvă cu trei copii. Ce era de făcut? Cineva i-a dat o soluție: să emigreze în

Franţa. Şi a emigrat. S-a dus să caute de lucru în mahalalele Parisului, în fobourgurile Boulogne-Billancourt, Suresnes, Gennevilliers şi Flins. A bătut la porţile lui Renault, la Citroen, la Peugeot. Zadarnic însă. Locuri nu se găsesc nici aici. Pleacă abătut şi intră într-o cîrciumă. Aici, la o masă, se aşează lîngă un agent al domnului Renault.

— A, eşti romîn?—îl întreabă agentul puţin afumat, în timp ce-i pipăie muşchii de la mînă. Nouă ne plac romînii, sînt harnici şi zdraveni. Hai, fie, mîine vii la lucru! Îţi fac eu rost. Dar ce ştii să faci?

— Sînt mecanic, spune Petroiu aproape nevenindu-i să creadă că ar putea, într-adevăr, să fie angajat.

— Atunci e bine. Avem nevoie de cîţiva băieţi harnici ca tine la asamblat cutiile de viteze...

De a doua zi, tînărul muncitor romîn a devenit salariatul domnului Renault. Lucra din greu şi, după o lună, cu veniturile realizate a închiriat o cameră într-o baracă de scînduri, acoperită cu carton gudronat, în cartierul Billancourt, pentru că nu mai putea dormi sub podurile Senei şi nici în sălile de aşteptare ale gărilor. După altă lună, a trimis bani acasă şi de acolo din ţară au venit să stea la el doi fraţi.

Uneori îl apuca dorul de locurile natale. Dar n-avea ce face. Trebuia să stea acolo, să lucreze din greu, să scoată bani pentru el şi pentru ai lui.

Cîteodată se întîlnea cu romîni care erau în trecere prin Paris, cu luptătorii diviziilor internaţionale, care mergeau în Spania să lupte cu fascismul. Unii din aceştia îl vizitau în baraca lui de scînduri din fobourgul Billancourt. Stăteau de vorbă, se îmbărbătau reciproc şi le trecea dorul de ţară.

Alteori, duminica, se ducea în pădurea Vincennes, unde se adunau o mulţime de muncitori să asculte cuvîntul conducătorului comunist Marcel Cachin. Se încingeau încăierări cu poliţia, dar asta nu conta. Deşi departe de ai lui, Gheorghe Petroiu se simţea între prieteni, între fiii clasei lui.

Viaţa asta a durat cîţiva ani. Într-o zi însă, prin 1933, cînd criza ajunsese la apogeu, n-a mai putut să intre pe poarta uzinei Renault. De aceea, împreună cu fraţii săi a luat drumul spre casă.

— Te-ai întors?—l-a întrebat mama îmbrăţişîndu-l.

— Da, mamă, m-am întors. Acolo nu se mai putea trăi.

— Te văd tare slăbit, ce ai? Suferi de ceva?

— Nu, n-am nimic, spuse Gheorghe Petroiu, stăpînindu-se. În secunda următoare însă îl apucă o tusă cumplită. Ieşi afară în curte şi, prin geam, mama văzu cum pe nas şi pe gură i-au ţîşnit firişoare roşii de sînge. După mulţi ani de muncă grea, acolo în îndepărtatul Paris, Petroiu se întorsese acasă tot aşa de sărac cum plecase, ros însă şi de tuberculoză.

La Bihor a stat patru ani. Părinţii şi-au vîndut cele cîteva pogoane să-l facă sănătos. Şi s-a făcut. După aceea, a plecat din nou, de astă dată spre Bucureşti. S-a angajat la atelierele şi garajele „Leonida". Aici erau mulţi comunişti şi, datorită lor, a reînnodat firul legăturii cu partidul. A început să primească sarcini pe care le ducea la bun sfîrşit. Strînge bani pentru „Ajutorul Roşu", organizează sabotaje ale maşinii de război hitleriste, participă la sărbătorirea lui 1 Mai.

Pe urmă a venit eliberarea, ziua pentru care luptase şi pe care o aşteptase atîta amar de ani. Dar acest lucru nu l-a făcut să se liniştească. Partidul a chemat pe cei mai buni membri ai săi să nu slăbească lupta pentru că mai erau multe de făcut. Şi Gheorghe Petroiu n-a slăbit-o. A devenit activist de partid şi a plecat la Hunedoara. Trebuia întărită munca şi acolo, trebuia nimicită reacţiunea, trebuiau înlăturate sabotajele. În mai puţin de un an după plecarea lui acolo împreună cu tovarăşii săi, lucrurile au început să se îndrepte.

Combinatul a început să lucreze din plin, să dea hrană industriei distruse de război. Muncitorii începură să-şi primească drepturile, să se bucure de asistenţă medicală, de securitatea muncii. Gheorghe Petroiu şi cei ce veniseră la Hunedoara trimişi de partid, ştiau din propria lor experienţă ce e munca grea, ce e mizeria şi exploatarea. De aceea, luptau din toate puterile pentru ca cei ce topesc fonta şi toarnă oţelul să nu mai simtă aceste blestemate suferinţe omeneşti.

Pe urmă s-a instaurat Republica şi au venit alte şi alte sarcini. Odată cu îndeplinirea lor, Gheorghe Petroiu se ocupa însă şi de pregătirea sa tehnică pentru că, mai presus de toate, îi rămăsese pasiunea pentru meseria de mecanic pe care o învăţase de mic copil. Şi, după nopţi de lucru, de studiu şi de frămîntări, a dat mai multe inovaţii. A creat dispozitive speciale pentru uşurarea muncii şi apărarea sănătăţii muncitorilor de la laminate, a mărit productivitatea muncii. Înainte, laminarea unei prăjini grele pentru forajul sondelor se făcea în 10 zile. Acum, datorită lui Gheorghe Petroiu şi unui grup de 10 colaboratori cu care a lucrat, una din uzinele noastre laminează 200 de asemenea prăjini într-o singură zi. E o realizare remarcabilă şi pentru asta mecanicul Petroiu a fost răsplătit cu titlul de „Laureat al Premiului de Stat".

În anul 1953 delegaţia de muncitori francezi venită la Festivalul de la Bucureşti, s-a dus în vizită la uzina „Republica". Înainte de a merge prin halele mari şi moderne ale întreprinderii, însoţitorul i-a invitat pe oaspeţi la conducere.

Au urcat cu toţii treptele către cabinetul spaţios al directorului general, au intrat pe uşa capitonată şi, înăuntru, au dat cu ochii de un om de statură potrivită, cu tîmplele peste care anii au lăsat urme, care i-a primit bucuros, cu gesturi de om cumpătat.

— Bine aţi venit la noi! — le-a spus directorul general cu o caldă vibraţie în glas.

— Bine v-am găsit! — au răspuns oaspeţii cuprinşi de mirare că omul acesta le vorbeşte în cea mai perfectă limbă franţuzească.

Pentru moment s-a lăsat o linişte neobişnuită. Apoi, unul din vizitatori, cel mai în vîrstă, s-a desprins din grup şi, întinzînd braţele înainte, s-a repezit către directorul general explodînd:

— Georges! Tu eşti, prietene?

Directorul general s-a uitat uimit la cel ce se repezise spre el. Dar, după aceea, ca şi cum ar fi fost în faţa unei neobişnuite revelaţii, făcu ochii mari şi-l cuprinse cu amîndouă braţele pe muncitorul francez, sărutîndu-l ca pe un bun şi scump tovarăş.

Francezul se dădu apoi la o parte şi spuse:

— Uitaţi-vă prieteni, acesta este George Petroiu cu care am lucrat la Renault în aceeaşi secţie. Asamblam amîndoi cutiile de viteze ... Eu îl credeam mort de tuberculoză şi cînd colo el e sănătos tun şi pe deasupra şi directorul unei asemenea uzine. E ceva extraordinar!

Grupul de muncitori francezi rămase uluit. Într-adevăr, era ceva extraordinar pentru ei, deoarece se loviseră pentru prima dată în viaţă de o realitate pe care nu o putuseră întîlni decît într-o ţară în care poporul muncitor a cucerit puterea şi-şi conduce singur viaţa şi destinele.

D. LAZĂR

Atunci nu s-a mai învîrtit nici o ROATĂ

de C. DEMETRIAD

Cînd iarna învelește cu lințoliul său alb pădurile, dealurile și așezările ascunse în văile din jurul orășelului Brad, doar gurile minelor de aur de la Brădișor, Musar, Valea Morii și Barza, se mai arată ca niște pete mari întunecate. Spre ele, în fiecare dimineață, se îndreaptă oamenii, băieșii, cum li se spune prin partea locului minerilor.

Grele erau condițiile în care erau siliți să muncească aceștia acum 30—40 de ani. Ele difereau tare puțin de cele în care se lucra acum 2.000 ani cînd dacii și mai tîrziu romanii își sileau sclavii să intre în galerii. Lipsea doar biciul vătafului, nu se auzea zornăind lanțurile, în schimb aceeași tristețe copleșa sufletele și o citeai în ochii scormonitorilor de adîncuri ca și în acei ai prinșilor lumii antice.

Despre toate acestea ne povestește minerul Tebeiș Nicolae din Rovina, om trecut de 50 de ani. Un sfert și ceva de veac petrecut în „subteran", l-a albit la păr și i-a brăzdat fața de crețuri.

„În „baie" am intrat de tînăr, la iungărit, adică la alegerea pietrei după pușcătură. Ne plătea cu nimica toată, măcar că munca era trudnică și hogman-ul, adică șeful de orizont, era toată vremea cu gura pe noi. După aceea am „avansat", am trecut la rîznălit, adică împingeam la vagonete, la rîzne, cum le spunem noi, pînă le aducem aproape de gura minei. De aici le împingeam mai departe, cu caii, jos la cuptoare.

Așa au trecut cîțiva ani pînă ce am luat și eu în mînă fiștăul (ciocan de mină) și sfredelul. Căci așa se lucra. Cu fiștăul băteam, cu cealaltă mînă învîrteam burghiul în stîncă. După aceea, curățam gaura de făina de piatră cu un dîrgîț, o sîrmă care avea la capăt o rășcăitoare, și făceam loc astfel pentru pușcături.

Ani și ani, în fiecare dimineață, uneori pe lumină, iar luni întregi încă pe întuneric, îmi luam ștearț-ul, lampa de miner, și intram în galerii, pe jos kilometri întregi, apoi, pe scări de lemn, umede, coboram 90 de metri în adînc, la orizont. Astăzi oamenii coboară cu corfa, cu colivia electrică, iar minereul îl aduc sus tot așa. Dar atunci..."

Toate au mers pînă într-o zi. Prea lipseau multe. Pîinea era neagră și scumpă, bocancii aveau tălpi de carton, iar copiii minerilor creșteau goi și slabi. În schimb, domnii de la Banca „Crișana" din Brad, se îmbuibau de bine și petreceau cu lăutari.

Funia începuse să se strîngă la par. Printre mineri veneau tot mai des oameni care le vorbeau despre drepturile lor, potrivit cu munca lor și îi îndemnau să intre în „Sindicatul Roșu", ca astfel să-și poată face dreptate.

Seară de seară, în căsuța cîte unui miner se adunau oamenii și vorbeau. Plecau noaptea tîrziu cu sufletele limpezite și cu pumnii strînși. A rămas în amintirea băieșilor numele și faptele unui agitator și luptător din vremea aceea. Îi zicea Pleșa Constantin. Pe Pleșa l-au ales apoi băieșii să le fie conducătorul „Sindicatului Roșu". Lupta pentru pîine și drepturi începea să se închege.

Anul 1924 se apropia de sfîrșit. Trecuse și el cenușiu și aspru cum trecuseră atîția ani din viața oamenilor aceștia siliți să-și țină zilele scormonind în piatră, la zeci de metri sub pămînt, pentru ca aurul găsit de ei să îngroașe veniturile acționarilor lui Ambruș și Comp. Dar să-l ascultăm tot pe moș Tebeiș, el știe mai bine.

„Era cam pe la sfîntul Nicolae. Iarna se așternuse crîncenă. Ne lipsea din cămară și pita și slana. Mălaiul era scump ca aurul.

Băieșii au început să se frămînte. Am cerut să căpătăm mai mult de 60 de lei pentru șutul de 8 ore. Domnii n-au vrut.

Dacă am văzut și văzut, ne-am hotărît cu toții să facem ștraic, adică să lăsăm lucrul și să intrăm în grevă. Ordinul a trecut din gură în gură, din casă în casă, din mînă în mînă.

În dimineața zilei de 8 a lui decembrie, nu ne-am mai dus la muncă. Din clipa aceea nu s-a mai învîrtit nici o roată. Pompele de apă, cele de aer comprimat și mașinile de extracție au amuțit.

Ne-am adunat cu toții în curtea uzinei minelor de la Gura Berzei. Eram mulți și domnii erau puțini. Au chemat jandarii. Ne-au amenințat că ne vor sili cu armele să începem lucrul. Noi tot n-am mișcat. Ni s-a spus apoi că drepturile noastre nu le pot da decît cu ordinul celor de la București. Am cerut să trimitem noi o delegație acolo, sus. Ne-au aprobat lucru acesta numai cu făgăduiala noastră ca pînă o veni voloștul, adică răspunsul, să ne continuăm lucrul. N-am primit. Pînă la urmă n-au avut încotro. Și, așa s-a făcut că au plecat cîțiva dintre noi în frunte cu unul Fodoreanu să bată la ușile ministerelor. Restul ne-am împrăștiat pe la casele noastre, la Sesuri, la Rovina, la Brad, Curechiu, Crișcior și București.

După două-trei săptămîni s-a întors delegația. Am căpătat cîțiva lei la șut și un sac mare de făgăduieli care s-au dus pe apa Crișului. Foamea și nevoia ne-a silit să intrăm din nou în baie.

Totuși reușisem noi ceva. Le-am arătat domnilor că știm să fim uniți și că, fără munca brațelor noastre, le stau degeaba șteampurile și nu le mai curge aurul în chimir. Acesta de care vă vorbesc a fost primul nostru ștraic. Dar să nu vă închipuiți că cel din urmă. Cu domnii ne-am mai luat de piept și în '28 și în '32 și în '41 și le-am smuls cîte ceva pentru ca să ne ținem zilele. Eu am avut însă norocul să apuc și vremea cînd peste toate am ajuns noi stăpîni, băieșii, și cînd am alungat pe domnii hrăpăreți, iar deasupra uzinei a fîlfîit steagul roșu, steagul nostru al muncitorilor.

★

De atunci au trecut 33 de ani. Poftim acum la Gura Berzei, la Musar, la Valea Morii. Anii puterii populare au schimbat și fața satelor și a oamenilor. S-au ridicat uzine noi și s-a modernizat și mecanizat extracția minereului. Băieșii intră și ies din șut cu fețele pline de lumină.

Bătrînii Moț Vichentie, Fodor Pătru, Glava Ion, Tebeiș Nicolae și alții ca ei, care au participat la ștraicul din 1924, sînt astăzi pensionari, la casele lor, înconjurați de dragostea și respectul fiilor și nepoților, mare parte dintre ei tot mineri.

— Îmi dă Republica 690 lei pe lună — spune cu mîndrie în glas moș Tebeiș. Și tot ea mi-a dat posibilitatea ca pe feciorul meu Ion să-l fac inginer, iar pe celălalt, pe Sabin, șofer. Cel mai mic a fost tanchist, s-o lăsat de curînd la vatră, iar meseria a învățat-o în armată.

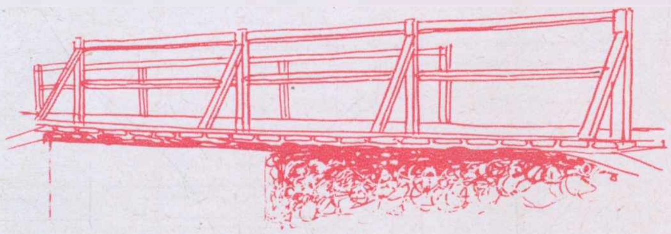
Apoi curios cum sînt de obicei bătrînii, s-a apropiat de unul din tovarășii cu care mă aflam și privindu-i insigna „Pentru munca activă", prinsă la reverul hainei continuă.

— Feciorii mei au și ei cîte una dar mai mică. Și unul și celălalt sînt membri A.V.S.A.P. Sabin zice că l-o chemat să-i învețe și pe alții șoferia. Treaba-i bună. Două meserii nu strică. Și miner și șofer. Numai să pui suflet în tot ce faci. Doar pentru noi și pentru Republică muncim, s-o facem tot mai mîndră, tot mai bogată, tot mai puternică.

Vremuri noi și oameni noi întîlnești acum pe Valea Crișului Alb. Timpurile ștraicurilor, a luptei aprige pe care băieșii au dat-o zeci de ani, pentru pită și dreptate, a rămas doar o amintire.

Astăzi pe prim plan stă lupta pentru doborîrea normelor.

DESPRE UN POD

și constructorii lui

Satul Rădulești își înșiră căsuțele de-a lungul unui pîrău ca o albie, pe unele locuri de ajuns de adîncă și cu malurile abrupte. Cum îi zice pîrăului? Apoi fiecare sat pe care-l străbate i-a dat un nume. Noi l-am găsit botezat cu numele de Rădulești.

De fapt apele lui sînt puține, mai ales vara, dar toamna și primăvara nu-l mai cunoști, așa e de mînios. Oamenii îl trec obișnuit cu piciorul din piatră în piatră, dar știindu-i toanele au aruncat peste el punți ba chiar și un pod.

Iată-ne deci aproape de subiectul reportajului. Podul, peste care treceau cu carele țăranii de la Rădulești, Strîgoara, Stîncești-Ohaba, Merișoru de Munte, iar cu mașinile șoferii de la I.F.E.T., era cam șubred și oricît se străduiau localnicii să-l întrețină, din cauza circulației mari care se făcea pe lacrele lui, era mai totdeauna în reparație.

De cîțiva ani, în satul Rădulești există o organizație de bază A.V.S.A.P. Președintele ei, tovarășul Ghiară Laurian, a cerut și a obținut aprobarea de la comitetul organizatoric raional Ilia ca să înființeze în sat în anul de învățămînt 56/57 un cerc de constructori poduri. Cursurile teoretice au fost predate chiar de președinte și au durat din noiembrie anul trecut pînă în martie anul acesta.

Cei 15 tineri, țărani muncitori din sat, și-au însușit cu nădejde toate noțiunile din manualele și planșele pe care le-au studiat în serile lungi de iarnă, rămînîndu-le acum să treacă doar la verificarea practică a cunoștințelor, adică să construiască.

Ploile de primăvară au umflat pîrăul punînd iarăși în pericol viața podului.

Se impuneau două soluții. Ori repararea lui trainică, ori construirea unui pod nou durabil. Oamenii din Rădulești sînt pățiți. Ei știu, din experiență, că o cîrpitură rămîne tot o cîrpitură. De aceea le surîdea mai mult ideea construirii unui lucru nou.

De frămîntările sătenilor nu era de loc străin Ghiară Laurian. Și iată-l venind la Sfat cu o rugăminte: convocarea la Căminul Cultural a locuitorilor din Rădulești. Cu acest prilej comitetul organizației de bază a asociației noastre din sat dorea să le facă unele comunicări.

Pe la aprinsul lămpilor, oamenii s-au adunat. De aici, începe adevărata istorie a podului. Tovarășul Ghiară Laurian a propus sătenilor să sprijine inițiativa membrilor asociației noastre în ceea ce privește construirea unui pod de beton și lemn care să unească malurile năbădăiosului pîrău.

Cuvintele președintelui au găsit răsunet în mijlocul sătenilor și propunerea a fost îmbrățișată cu multă căldură. Dar numai atîta nu era de ajuns. Pentru ca inițiativa să devină fapt s-a constituit imediat un comitet de coordonare a muncii pentru construcția podului în care, pe lîngă conducerea organizației locale A.V.S.A.P. au intrat și cîțiva țărani din sat, oameni pricepuți, harnici și cu autoritate.

Dar greutățile n-au întîrziat să se ivească. Entuziasmul din sala căminului s-a mai răcit, oamenii fiind mai mult preocupați de muncile de primăvară. Totuși, cei din comitetul de acțiune nu s-au lăsat. Au cerut și au primit ajutorul organizației de partid de la Lăpușnic. La multe uși s-a bătut și truda n-a fost zadarnică. Pe locul viitorului șantier pe care cei cincisprezece flăcăi din cercul de constructori poduri își începuseră deja activitatea, Secția de Drumuri și Poduri a început să trimeată sacii cu ciment.

Sfatul popular și Ocolul Silvic nu s-au lăsat mai prejos; au pus la dispoziția constructorilor, lemnul necesar lacrelor și balustradelor podului. Treptat, treptat, locuitorii satului și-au dat seama că vorbele încep să devină fapte. Așa s-a făcut că și ei s-au oferit să care piatra necesară temeliei cu atelaje proprii.

Lunile au trecut pe nesimțite. La începutul lui octombrie podul a fost terminat. De acum, pîrăul poate să se umfle cît o vrea. Oamenii i-au făurit o albie trainică din beton și l-au obligat să curgă prin ea.

Inaugurarea podului a constituit o sărbătoare nu numai pentru satul Rădulești, ci și pentru satele din jur. Cu acest prilej, patru din cei mai activi constructori ai podului, membri ai asociației, tovarășii Ghiară Laurian, Fărău Ionel, Fărău Petre și Josan Petru au primit din partea Comitetului Organizatoric Central A.V.S.A.P., distincția „Pentru munca activă".

Tot în aceeași zi, satul Rădulești a mai trăit un eveniment de seamă. A luat ființă și cea de-a doua întovărășire agricolă, „Octombrie Roșu". În ea au intrat 57 de familii care, sub președinția tovarășului Simoc Aurel, și-au alăturat aproape cincizeci de hectare.

Mulți dintre cei întovărășiți ca sătenii, Martinescu Ion, Fărău Ionel, Dobre Traian, lemnarul Sebeșan Sebastian, Ghiară L., precum și alții, au pus umărul cu nădejde la construirea podului de la Rădulești.

Din inițiativa comitetului organizatoric regional al asociației noastre, în cimentul podului a fost fixată o placă de marmoră pe care, cu litere aurite stă scris:

„Acest pod a fost construit de membrii organizației de bază A.V.S.A.P. din satul Rădulești în cinstea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie".

Constantin COVACI

Președintele comitetului organizatoric A.V.S.A.P. regiunea Hunedoara

Fărău Petre

Micul și marele SPUTNIK

de R. CRISTODORESCU

La numai 30 de zile de la lansarea primului satelit artificial al pămîntului, care a stîrnit admirația întregii lumi, oamenii de știință, tehnicienii sovietici au încununat cu noi lauri gloria științei sovietice, printr-o nouă și măreață realizare: lansarea și stabilirea pe orbită a unui nou satelit — Sputnik 2 — avînd la bordul său un cîine. Acum *„doi soli ai Uniunii Sovietice, două stele ale lumii, își execută zborul în jurul Pămîntului"* — a spus N. S. Hrusciov în raportul prezentat cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Popoarele lumii, de pe toate meridianele și-au ridicat din nou privirile către cer, ca într-o mișcare simbolică, de nemărginită admirație pentru făuritorii marelui Sputnik, pentru măreața țară a socialismului care a creat oamenilor sovietici condiții care au făcut posibilă realizarea acestui vis îndrăzneț al omenirii.

Lansarea lui Sputnik 2, care a precedat cu numai patru zile sărbătorirea celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, are o adîncă semnificație. Constructorii comunismului au avut prilejul să raporteze la 7 Noiembrie nu numai uriașele lor succese pe frontul transformării societății, a făuririi unei vieți fericite, ci și bilanțul unor strălucite realizări în domeniul atît de necunoscut al cosmosului, către care geniul uman a pășit cu succes, datorită oamenilor sovietici.

Importanța științifică a celui de-al doilea satelit depășește cu mult pe cea a primului satelit. Marele Sputnik este de 6,08 mai mare decît micul Sputnik. El totalizează 508,3 kg.

Dar deși mai greu de șase ori, marele Sputnik a fost lansat la 1500 km înălțime, ceea ce înseamnă o orbită cu odată și jumătate mai mare decît a micului Sputnik. Acest fapt a necesitat existența unui carburant în măsură să dezvolte o putere uriașă (în jurul a 15.000.000 C.P.), care să asigure lansarea și menținerea pe orbită a satelitului cu o viteză de 8 km/sec.

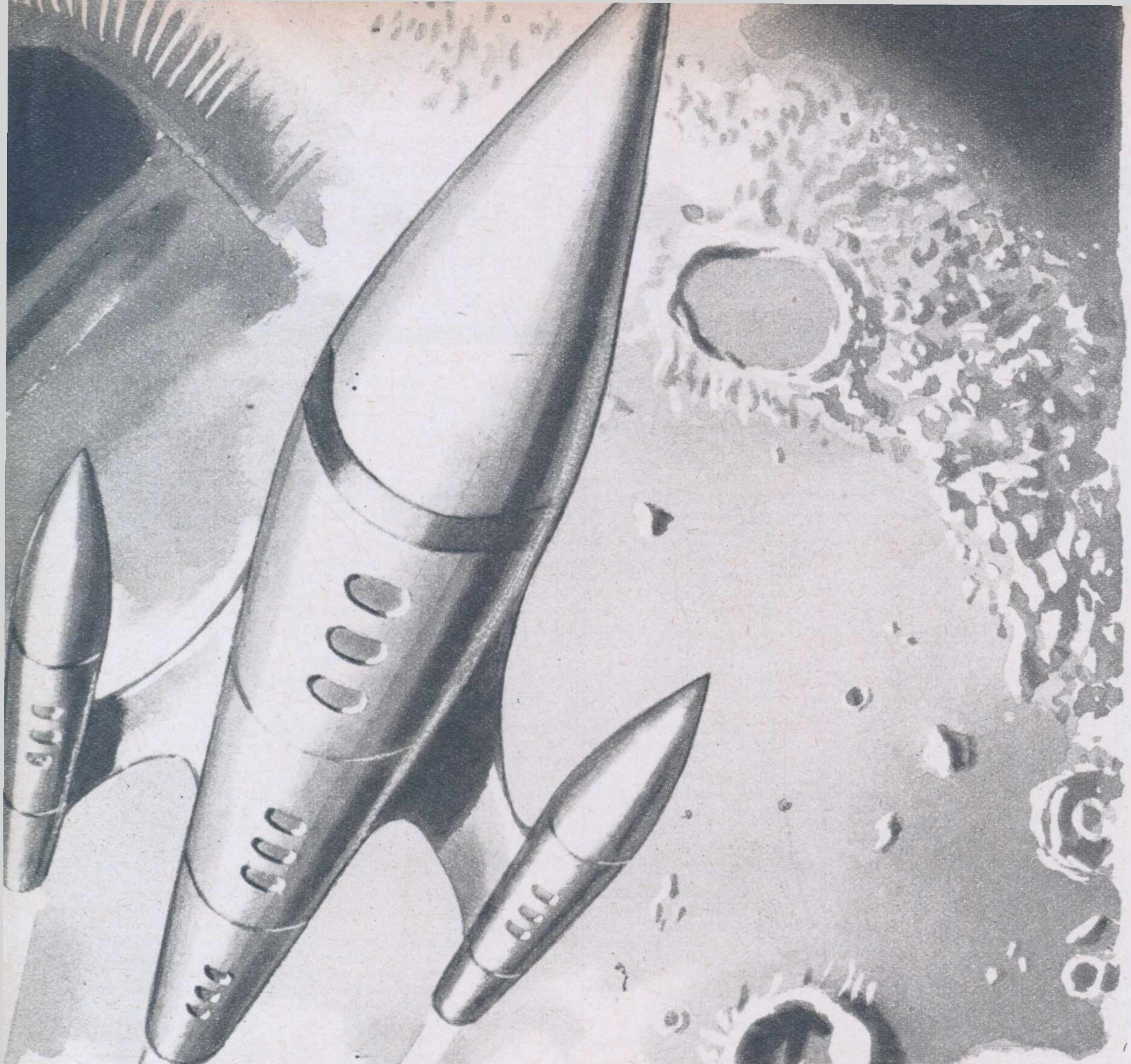
Spre deosebire de primul satelit, marele Sputnik a fost înzestrat cu o aparatură cu mult mai perfecționată și variată, care a îngăduit să se cerceteze temperatura și presiunea straturilor de aer la această înălțime de adevărat spațiu cosmic în care putem spune că a pătruns al doilea satelit. Trebuie menționat că, datorită faptului că rezistența opusă de straturile atmosferei la această înălțime este cu mult mai mică, se presupune că și existența marelui Sputnik va fi mult mai mare decît a primului satelit.

Aparatura instalată pe noul satelit a îngăduit să se facă măsurători experimentale de durată cu privire la radiațiile solare de scurtă lungime de undă, din regiunile ultraviolete și X ale spectrului, asupra cărora nu au existat pînă în prezent decît unele ipoteze.

Pe marele Sputnik sînt instalate — după cum se arată în comunicat — două aparate de radioemisie. Ele au funcționat pe lungimile de undă 7,5 și 15 m. Primul a emis un semnal continuu; al doilea, semnale asemănătoare celor telegrafice, cu durate și pauze de aproximativ 0,3 sec. Semnalele emise de satelit au fost recepționate și descifrate de un creier electronic, după care au fost și sînt încă prelucrate și interpretate de către cercetătorii sovietici.

Desigur că, elementul cel mai de seamă al marelui Sputnik este faptul că el a avut la bordul său, ca pasager, o vietate, care, după cum se știe, a suportat destul de bine condițiile de lansare și ajungere a satelitului pe orbită. Lansarea primului satelit constituie o realizare epocală. Dar lansarea unui satelit care să poarte la bordul său o vietate înseamnă o performanță la care nimeni nu se aștepta că se va înfăptui într-un termen atît de scurt. Acest fapt a necesitat o serie întreagă de condiții pentru ca „Laika" să poată supraviețui accelerațiilor rachetei, care au trebuit să fie limitate pentru a putea fi suportate de organismul animalului.

Existența cîinelui pe satelit a asigurat obținerea unor date de importanță deosebită referitoare la condițiile de viață în cosmos. Datele transmise de aparatura medicală aflată la bordul satelitului care a supravegheat reacțiile animalului au puns la îndemîna cercetă-

PILOŢI pentru zborul INTERPLANETAR

Ziua de 4 octombrie 1957 este data care marchează intrarea în era interplanetară. Odată cu lansarea „Satelitului" omenirea a reuşit să se elibereze de forţa ce o lega pînă acum de Pămînt, forţa gravitaţiei.

Reuşita primului pas spre cosmos, a deschis calea pentru un al doilea pas şi anume de a lansa un satelit în jurul Lunii.

Savantul sovietic Anatol A. Gorodniţki, a afirmat că epocala realizare a primului satelit aparţine deopotrivă aproape tuturor ramurilor ştiinţei, cum sînt, fizica, chimia, matematica, radiotehnica, aerodinamica, mecanica etc.

Meritul principal îl au fără îndoială specialiştii în domeniul tehnicii reactive. Împreună cu metalurgiştii, fizicienii şi chimiştii, aceştia au construit o rachetă al cărei motor dezvoltă o forţă atît de mare, încît îi asigură o viteză de circa 8 km/s. Pentru a lansa un satelit care să facă înconjurul Lunii este necesară însă o viteză şi mai mare (peste 11 km/s).

Noul satelit va fi înzestrat cu aparate şi mecanisme speciale, deosebite de cele ale satelitului Pămîntului; de astă dată fiind necesar să se studieze şi alte probleme, deosebite de cele care au fost studiate cu prilejul lansării primului satelit artificial.

Preşedintele Comisiei de Astronautică a U.R.S.S., Leonid Sedov, cu prilejul Congresului Astronautic de la Barcelona, a declarat: *„Noi sperăm că o rachetă sovietică va atinge Luna într-un viitor foarte apropiat"*.

Perspectiva unei expediţii în Lună nu mai este acum o utopie; astfel de expediţii vor fi posibile înaintea anului 2.000 şi să nu uităm că nu ne aflăm decît la 43 de ani de acest moment.

torilor toate elementele cu privire la influenţa razelor cosmice primare, a razelor ultraviolete şi a razelor X asupra organismului, precum şi dacă protecţia oferită de corpul rachetei (satelitului) este sau nu corespunzătoare. Aceste date sînt de o importanţă capitală pentru ca, pe calea deschisă de micul şi marele Sputnik să se păşească la realizarea unui nou satelit al cărui pasager să fie omul. Dimensiunile şi condiţiile în care a fost lansat marele Sputnik sînt o garanţie că Uniunea Sovietică va fi în măsură să-l înfăptuiască.

★

Lansarea celui de-al doilea satelit a produs uimirea şi admiraţia întregii omeniri, confirmînd din nou că U.R.S.S. este o putere de prim rang în domeniul ştiinţei. Acest fapt este silit să-l recunoască, cu admiraţie, însăşi presa apuseană.

„Visul omenirii — a scris ziarul Frankfurter Allgemeine" din R.F.G. — *începe să se înfăptuiască. Această zi de 3 noiembrie 1957, va intra în istoria omenirii..."*

„A lansa 83,6 kg la o înălţime de 900 km înseamnă un mare progres în comparaţie cu 10,6 kg prevăzute de proiectul american — scrie ziarul francez „Figaro". *Dar a lansa peste 500 kg la o înălţime de 1500 km, este cu totul altceva..."*

„Ştiinţa sovietică — spune şi „Combat" — *şi-a confirmat superioritatea. Ea a făcut acest lucru la o lună de la primul succes în condiţii la care savanţii din Occident pot doar visa. Savanţii sovietici au uimit din nou lumea cu succesul lor"*.

„Ca şi în cazul primului Sputnik, oamenii de ştiinţă ruşi — scrie ziarul „Washington Post — *au făcut un nou pas înainte spre stele şi pot primi toate felicitările şi admiraţia întregii omeniri pentru marile lor realizări îndreptate spre lărgirea cunoştinţelor în folosul întregii omeniri"*.

Dar succesele U.R.S.S. în domeniul lansării sateliţilor, a produs totodată în cercurile conducătoare ale S.U.A., amărăciune şi derută, datorită faptului că în timp ce oamenii de ştiinţă sovietici au obţinut succese epocale, oamenii de ştiinţă americani nu au reuşit să lanseze încă primul lor satelit artificial.

Luînd cuvîntul în cadrul unei emisiuni speciale a societăţii de radiodifuziune americane — „American Broadcasting Company)", Willy Ley, specialist în domeniul rachetelor, a declarat că „Statele Unite rămîn în urma Uniunii Sovietice în ceea ce priveşte construcţia sateliţilor artificiali ai Pămîntului".

Din informaţiile presei americane, membri ai Congresului cer Ministerului Apărării explicaţii cu privire la starea în care se află lucrările S.U.A. în domeniul proiectilelor teleghidate. Iar corespondentul ziarului „New York Herald Tribune" relatează că liderii celor două partide din senatul american se vor întîlni cu ministrul Apărării Mc. Elroy, pentru a face o comparaţie între „potenţialul S.U.A. şi cel al Uniunii Sovietice".

Nu este lipsit de interes să arătăm că amărăciunea ce a cuprins cercurile conducătoare războinice ale S.U.A. au provocat în acelaşi timp panică şi scăderi brusce la bursa de acţiuni din New York. Atomiştii americani devin tot mai îngrijoraţi de succesele uimitoare ale ştiinţei sovietice.

Noua stea apărută pe cer — Sputnik 2 —, triumf al oamenilor sovietici, transmite, însă de pe orbita sa, un nou mesaj de pace, o nouă invitaţie la colaborare şi întrecere paşnică între popoare, între guvernele diferitelor state, indiferent de concepţiile lor sociale şi politice.

„Sateliţii noştri se rotesc în jurul Pămîntului — a arătat N. S. Hrusciov, în raportul său cu ocazia celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie — *şi aşteaptă ca alături de ei să apară sateliţi americani şi alţii şi să formeze o comunitate de sateliţi. O asemenea comunitate, o asemenea întrecere vor fi incomparabil mai bune decît întrecerea în cursa înarmărilor, în producţia de arme aducătoare de moarte"*.

Profesorul Leonid Sedov unul dintre realizatorii satelitului

Stiința și tehnica, în prezent, are posibilitatea de a rezolva problemele pe care le implică construirea și zborul unei nave cosmice în spațiul interplanetar.

În prezent, se elaborează planul unei rachete fotonice, capabilă nu numai să părăsească limitele sistemului solar, ci și să zboare către alți aștri.

Odată cu rezolvarea acestor planuri se ridică și unele probleme fiziologice privitoare la organismul omului, supus la condiții foarte diferite de acele ale zborului aviatic.

După etapa transportului cu ajutorul rachetei, va urma încercarea de a locui ființe omenești în sateliții artificiali de mare volum.

Noile probleme ridicate de „biologia spațiului" sînt deja examinate, iar unele dintre ele au fost soluționate.

Atunci cînd ființele omenești se vor găsi în plină siguranță în afara atmosferei terestre, la viteze cosmice, de cel puțin 40.000 km/oră, se va putea spune că a sunat ora abordării ultimei etape, aceea a unei corăbii cosmice.

Plecarea de la Pămînt și traversarea atmosferei nu constituie probleme dificile de rezolvat. Astronava va pleca cu o accelerație suportabilă pentru organismul omenesc și va atinge progresiv viteze prevăzute în planul de zbor.

Problemele nerezolvate încă satisfăcător apar pe timpul călătoriei în vid, într-o corabie riguros etanșă și supusă radiațiilor solare și cosmice

Astronava va fi ca un corp terestru, rupt de Pămînt. Pasagerii săi vor trebui să trăiască timp de sute de zile în mijlocul unei atmosfere ce nu va fi niciodată împrospătată din exterior.

Noua biologie, biologia spațiului, va trebui să revolve problemele foarte complexe de respirație, hrănire și protecție a echipajului interplanetar.

Orice încercare de zbor interplanetar, cu oameni la bord, nu va putea fi întreprinsă, înainte de a se rezolva aceste probleme printr-o soluție generală satisfăcătoare.

Laboratoarele însărcinate de a găsi aceste soluții lucrează în direcțiile principale: suportarea accelerației, asigurarea respirației și a alimentației, protecția împotriva radiațiilor.

Vitezele mari sînt suportate ușor de organismul omenesc (Pămîntul se mișcă în spațiu cu viteza relativă de 107.000 km/oră), însă accelerațiile prea mari dăunează mult organismului.

Trei etape distincte vor constitui un voiaj interplanetar: plecarea, străbaterea spațiului și sosirea pe planetă.

După multe încercări făcute în laborator, s-a ajuns la concluzia că tulburările cele mai mari, asemănătoare cu răul de mare sau de aer, le suferă aparatul circulator. Mai întîi va apărea anemia retinei, ceea ce duce la pierderea temporară a vederii simțului de orientare și altitudine și chiar perturbații în aparatul digestiv. Din această cauză, nava va trebui să aibă, mai ales la plecare accelerații mici.

Fiecare pasager al astronavei va avea nevoie de 1,500 m^3 de oxigen pe zi. Pentru un echipaj de patru oameni și o călătorie de 200 zile, va fi necesar să dispunem la plecare de 1200 m^3 de oxigen. Gazul va fi transportat sub formă lichidă, înmagazinat în rezervoare speciale

Evacuarea gazului carbonic se poate face cu ajutorul metodei preconizate de inginerul sovietic A. Sternfeld. Acesta recomandă răcirea aerului într-un condensator pînă la —78°, temperatura de lichefiere a anhidridei carbonice. Aerului curățat i se va adăuga oxigenul din vaporii de apă și astfel, regenerat, va deveni bun de respirat.

Alimentația corespunzătoare a voiajorilor interplanetari s-a determinat cu precizie. Hidrocarburile vor lipsi, iar rația zilnică va fi de 115 grame albumine. Aprovizionarea cu corpi grași va fi de 0,45 kg pe zi, pentru fiecare persoană.

Organismul omenesc elimină cea mai mare parte din apă și chiar secretă mai multă decît absoarbe în stare lichidă, datorită amestecului hidrogenului cu oxigenul din produsele alimentare. Deci va fi necesară recuperarea apei eliminate prin plămîni și prin rinichi după distilarea urinei.

Din apa întrebuințată cu ajutorul energiei solare, se va extrage oxigenul.

Nava cosmică, pe timpul călătoriei, va fi permanent bombardată de radiații vătămătoare, raze ultraviolete și cosmice, la care se vor mai adăuga și razele gama ale eventualului motor printr-un perete despărțitor format de un strat de ozon și un blindaj de plumb.

Astronava, echipată de zbor, va avea o greutate de aproximativ 1700 tone, ceea ce ne arată că nu va fi lipsită de măreție.

Se speră, a declarat savantul sovietic A. A. Gorodnițki, că vom ajunge să trăim ziua cînd omenirea va lansa o rachetă spre Lună în care se vor afla oameni. Acest lucru nu mai este un vis, de felul visului lui Wells, ci o realizare practică a geniului uman.

Tr. GAVRILIU

POLIGONUL DE TIR
AL UZINELOR „T. VLADIMIRESCU"

Era într-o duminică dimineața. Trecătorii din cartierul șoselei Giurgiului se întrebau mirați, care e cauza animației de pe terenul bazei sportive a uzinelor „Tudor Vladimirescu". Nu se anunțase nici un meci de fotbal, cînd obișnuit se strîng atîția oameni. Cei mai curioși intrau pe teren și uitînd de alte treburi, s-au trezit că i-a prins ora prînzului. Și n-au regretat.

Chiar de la intrare, panourile, lozincile, fotomontajele, pavoazarea sărbătorească, inițiau pe oricine că aici se desfășoară o activitate A.V.S.A.P. Armele de tir din mîinile multor tineri, ne lămureau că se petrece ceva în legătură cu acest sport.

Într-adevăr, mulți din membrii asociației din raionul Nicolae Bălcescu veniseră să asiste la festivitatea inaugurării poligonului de tir redus al organizației de bază de la uzinele „Tudor Vladimirescu". Faptul că în mijlocul asistenței se afla însuși președintele Comitetului Organizatoric Central al A.V.S.A.P. generalul Lt. Paraschiv Alexandru, dovedea că nu se inaugura un poligon oarecare, ci cel mai modern poligon construit la o organizație de bază din Capitală.

Natura ținea și ea să fie prezentă îmbrăcîndu-și o haină de sărbătoare. Un soare strălucitor și o căldură neobișnuită pentru acea dimineață de toamnă, contribuiau la întreținerea unei atmosfere de entuziasm și voioșie.

O veche dorință a muncitorilor de la uzinele „Tudor Vladimirescu", de a practica sportul lor favorit, tirul, într-un poligon în apropierea uzinei, le era acum îndeplinită.

Strădaniile comitetului organizației de bază A.V.S.A.P. n-au rămas fără rezultat. Apelîndu-se la sprijinul comitetului de partid, la ajutorul multilateral al conducerii administrative a uzinei în strînsă colaborare cu comitetul de întreprindere și comitetului U.T.M., s-a reușit ca, într-un timp foarte scurt, să se construiască un poligon de tir cu tot confortul și utilajul, după modelul celui de la Tunari.

Muncitorii uzinelor, „Tudor Vladimirescu", ca membri ai asociației, au ținut să întîmpine a 40-a aniversare a Marii Revoluții din Octombrie și a 10-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne prin această frumoasă realizare.

Președintele comitetului organizatoric raional Nicolae Bălcescu (tovarășul Drăgușin Stan), felicită pe constructorii poligonului și înmînează diplome și insigne celor ce au avut o contribuție deosebită la realizarea lui. Printre aceștia se află Grigorovici Daniel (secretarul comitetului de partid), Ionescu Gh. (directorul uzinei), Bercea Gh. (director adjunct), Sisilică Alecu (președintele comitetului de întreprindere), Teodorescu D. (președintele organizației de bază A.V.S.A.P.), Mărgineanu O. (șef contabil), Tătaru C. (vicepreședintele) și Bălăianu C.

Festivitatea inaugurării este urmată de un concurs de tir și sport aplicativ pe echipe și individual.

Echipele a *12* organizații de bază din raionul N. Bălcescu s-au întrecut la probe de tir, aruncarea grenadei și ștafeta *4×100* m. Cele mai bune rezultate au fost obținute de echipa uzinelor „Tudor Vladimirescu", urmată de echipa Școlii profesionale „Iosif Rangheț" și echipa A.R.U.G.C.

La probele individuale, pe primele locuri s-au clasat: Crăciun Ioana (uzinele „Tudor Vladimirescu"), Bîrsan Ecaterina și Rădoi Elena (ambele de la Energo-reparații), la fete; Giuglan Ion (întreprinderile N. Bălcescu) Panait Ion și Drăgușin Vasile (ambii de la A.R.U.G.C.), la băieți.

Activitatea pe poligonul uzinelor „Tudor Vladimirescu" abia a început. Condițiile create vor da posibilitatea multor muncitori să obțină performanțe care să-i ridice la înălțimea trăgătorilor fruntași din patria noastră. Satisfacția nu va fi numai a lor, ci și pentru acei care le-a construit acest minunat poligon.

V. CONSTANTIN

Răspuns unei SCRISORI

În numărul 9 al revistei noastre a fost publicat un articol care se ocupă de problema instructorilor voluntari și în special a metodelor de muncă cu aceștia. În articol e criticat pentru lipsă de „*înțelegere, atenție și sprijin*" față de activul voluntar comitetul organizatoric raional R. Vîlcea și, în special, președintele acestui comitet, Gh. Chiriță.

Cum era de așteptat, președintele comitetului organizatoric raional R. Vîlcea a răspuns redacției pentru critica făcută. Ce conține însă scrisoarea sosită la redacție? În primul rînd cîteva fraze formale cu privire la sprijinul în muncă adus de materialul publicat și apoi un amplu și înverșunat protest. Ca și cum n-ar fi avut niciodată nici un fel de vină în problema atitudinii față de activul voluntar — atitudine ce a aruncat o lumină nefavorabilă asupra întregului comitet — tovarășul Chiriță cere redacției să-l informeze pe baza cărui material documentar s-a întemeiat atunci cînd a *îndrăznit* să-l critice. Ba mai mult, autorul scrisorii învinuiește pe cel care a redactat articolul că s-ar fi folosit în „acuzațiile" aduse de date culese „la întîmplare fără un control mai judicios, furnizate de tovarăși nerealiști". De altfel, trebuie arătat că președintele raionului criticat și-a însoțit scrisoarea de un telefon dat redacției, cu care ocazie a pretins o serie de informații suplimentare celor solicitate în scrisoare, informații ce nu sînt de competința sa să le ceară.

Redacția revistei „Pentru Apărarea Patriei", organ central de presă al Asociației Voluntare pentru Sprijinirea Apărării Patriei, ține să precizeze și cu această ocazie că scrisorile, sugestiile, criticile aduse de cititorii săi — activiști și membri sau nemembri ai asociației — îi sînt deosebit de utile și le acordă cea mai mare dragoste și interes, cu condiția însă ca ele să fie principiale, menite să contribuie, sincer atît la îmbunătățirea muncii A.V.S.A.P., cît și a conținutului și activității revistei. Ea respinge însă atitudinile neprincipiale, lipsite de spirit de răspundere, cum sînt cele ale președintelui comitetului organizatoric raional A.V.S.A.P.— R. Vîlcea și-l informează că în formularea criticii din articolul publicat s-a folosit nu de date „culese la întîmplare", ci de izvoare demne de cea mai mare încredere, care oglindesc deosebit de fidel situația care a existat la acel raion. Unul din aceste izvoare este raportul de activitate al comitetului organizatoric regional A.V.S.A.P. Pitești pentru anul de învățămînt 1956/957, în care se spune, printre altele: „Pentru combaterea atitudinii nesănătoase a președintelui raionului R. Vîlcea *față de voluntari*, biroul regional a luat o atitudine hotărîtă și a trimis pe președintele regiunii și pe șeful secției organizare

ATOMUL și energia sa

de ing. Mihail SPINEA

Lumea materială, tot ceea ce ne înconjoară, tot ceea ce sezisăm cu ajutorul simțurilor, indiferent că se prezintă sub formă solidă, lichidă sau gazoasă — totul este materie.

Materia este formată din molecule, iar acestea la rîndul lor din atomi.

Molecula, particulă invizibilă a materiei — caracterizează substanțele chimice compuse de natură organică sau anorganică. Așa de pildă, avem molecule de apă, de acid sulfuric (vitriol) de hidroxid de sodiu (sodă caustică), de sulfat dublu de aluminiu și potasiu (piatră acră), de acid acetic, de alcool, de camfor, de benzen etc. etc. Ar putea fi înșirate zeci și sute de mii de corpuri compuse ce se află în natură, care toate sînt formate din molecule.

Moleculele sînt particule foarte mici ale substanțelor chimice. Pentru a ne putea închipui plastic mărimea lor, va trebui să ne imaginăm că pentru a obține un lănțișor de 2—3 cm lungime, este necesar să fie puse cap la cap circa 100.000.000 molecule. Am putea înțelege și mai bine mărimea lor, dacă ne-am închipui că într-un milimetru cub de aer, la temperatură și presiune normală, se găsesc 26.870.000.000.000.000. molecule.

Nenumărate feluri de molecule sînt compuse din atomi. Atomii sînt asociați în diferite feluri, ceea ce face să existe diverse molecule.

Atomii caracterizează numai un număr restrîns de substanțe chimice și anume substanțele chimice simple sau elementele chimice (pînă astăzi cunoscute în număr de 102) care se află înscrise în tabelul periodic al elementelor conceput de D. I. Mendeleev. Atomii se deosebesc între ei prin greutatea lor, ceea ce face ca un anumit element chimic să se deosebească de un altul.

Atomii sînt enorm de mici. Mărimea lor este greu de conceput, decît doar dacă ne închipuim că ar trebui puși cap la cap circa 10 milioane atomi ca să poată obține abia 1 mm. Cu toate acestea ei sînt foarte complexi și posedă o energie colosală în miezul lor — respectiv în nucleul atomic. Nucleele atomice — sîmburii atomilor — conțin protoni și neutroni ce sînt legați între ei prin niște forțe uriașe. În jurul nucleului se învîrtesc unul sau mai mulți electroni, ceea ce face ca atomul să poată fi asemuit cu sistemul solar.

Sîmburele — nucleul unui fel de atom nu se aseamănă cu nucleul unui alt fel de atom. De exemplu, nucleul de hidrogen nu este la fel cu nucleul de uraniu și acesta nu seamănă cu cel de aur etc, deoarece variază numărul particulelor ce intră în compunerea nucleelor respective. Fiecare nucleu este enorm de mic față de volumul atomului din care face parte însă posedă o mare cantitate de energie care și ea este deosebită de la atom la atom.

Descoperirile ce s-au făcut spre sfîrșitul anului 1900, cît și cele de mai tîrziu au scos la iveală existența imensei cantități de energie din nucleele atomice.

Dacă ar fi să ne închipuim mărimea energiei înmagazinată în nuclee, ar trebui doar să facem diferența dintre mărimea energiei din chimia obișnuită sau chimia atomilor care crează molecule, față de mărimea energiei din chimia nucleară sau chimia moleculelor atomice. Astfel, în reacțiile chimice obișnuite (de exemplu arderea cărbunilor în diversele procese chimice din siderurgie sau alte industrii etc) avem de-a face cu temperaturi care variază de la cîteva grade pînă la circa 1000°, în timp ce în chimia nucleară avem de-a face cu temperaturi de zeci de milioane de grade (este cazul reacției de fisiune în lanț a uraniului — 235 sau a plutoniului — 239 în urma exploziei bombei atomice).

Acest fapt este important deoarece reacțiile nucleare dau loc la radiații corespunzînd unor energii de milioane de ori mai ridicate decît energiile degajate în cazul fenomenelor chimice.

★

Descoperirea focului atît de folositor muncii, atît de frecvent în realizarea diverselor reacții chimice a fost un eveniment de o importanță colosală în istoria dezvoltării societății.

Scînteia a născut pentru prima oară flacăra, care a fost folosită de oameni în decursul veacurilor pentru progres. Probabil că și în vremurile străvechi, atunci cînd s-a descoperit focul, ca și astăzi, mulți oameni s-au gîndit să folosească această mare descoperire pentru îmbunătățirea traiului, iar unii pentru diverse ticăloșii: distrugerea prin pîrjol a unor păduri, atacarea unor „triburi" sau „posesiuni" vecine, dacă acestea existau.

De la descoperirea focului și pînă la cunoașterea atomului, au trecut milenii. În tot acest răstimp marile descoperiri au fost folosite în slujba progresului societății, dar și în multe cazuri, în realizarea diverselor scopuri mîrșave. Încă în urmă cu multă vreme, Albert Einștein a văzut în cucerirea izvoarelor de energie nucleară, o forță revoluționară a progresului tehnic — „cea mai revoluționară din tot timpul care s-a scurs de cînd omul preistoric a descoperit focul".

Într-adevăr, cunoașterea din ce în ce mai adîncă a atomului, de către marii oameni de știință și cercetători, a scos la iveală colosalele rezerve de energie ce se află în nuclee. Începînd cu Henry Bequerel și continuînd cu Marie și Pierre Curie, a fost pus în evidență interesantul fenomen al radioactivității unor nuclee care se dezintegrează. S-a tras de aici concluzia că atomii sînt o magazie de energie deosebită, energie care ține legate între ele particulele componente ale nucleului.

În 1903, în discursul rostit cu ocazia decernării premiului Nobel, Pierre Curie a spus: „Ne putem da seama că, în mîini criminale radiul (o cunoscută substanță radioactivă), va deveni foarte periculos; și aici, sîntem în drept să ne punem întrebarea dacă cunoașterea tainelor naturii este un avantaj pentru omenire și dacă ea este destul de matură pentru a le folosi, dacă această cunoaștere nu-i va fi păgubitoare.

Fac parte din cei care cred — a adăugat el — că omenirea va ști să scoată din noile descoperiri mai mult bine decît rău".

Iată că un mare savant era — încă cu mult în urmă — îngrijorat de posibilitatea folosirii energiei atomice de către dușmani ai umanității, de adepți ai războaielor.

Cercetările ulterioare efectuate în lumea atomului și însemnatele contribuții date de savanții: Irene și Frederic Joliot Curie (Franța), E. Rutherford, Chadwick (Anglia), Niels Bohr (Danemarca), Otto, Hahn, Liese — Meitner (Germania), E. Fermi (Italia), Ivanenco, Petrjak, Fliorov, Jdanov, Skobelțin, Frenkel, Veksler etc. (U.R.S.S.) au făcut să se pună în evidență energia din nucleele atomice. S-a reușit chiar să se dețină o mare parte a acestei energii.

Ca să ne închipuim cam cît de mare este energia conținută în nuclee, este bine să tragem concluzia din cîteva date plastice, rezultate din calcule.

să cerceteze cazul. În urma cercetărilor făcute s-a luat legătura cu raionul P.M.R. și s-a hotărît analizarea muncii raionului A.V.S.A.P. cu care ocazie să se arate lipsurile președintelui în legătură cu *atitudinea sa față de activul voluntar*"... Iată ce se scrie și în alt izvor, în unul din corapoartele instructorului central al asociației pentru regiunea Pitești... „s-a dovedit totuși că la R. Vîlcea cu activul voluntar nu se procedează just. Președintele raionului, tovarășul Gh. Chiriță, *întrebuințează metode nepermise și străine de asociația noastră* față de activiștii voluntari"...

Redacția apreciază că aceste două citate sînt suficiente pentru a oglindi adevărata față a lucrurilor. Ea cere însă ca președintele comitetului organizatoric raional R. Vîlcea să-și analizeze măcar acum, în mod autocritic, atitudinea și să comunice revistei, conform legilor presei, în decurs de 10 zile de la apariția acestui material, măsurile și rezultatele la care s-a ajuns în problema muncii cu activul voluntar.

Energia cuprinsă într-un gram de substanţă oarecare, este echivalentă cu energia rezultată din arderea a 2000 tone de păcură ceea ce ar servi pentru a duce în stare de fierbere a 200.000 tone apă, ce s-ar afla la temperatura de 0° (deci apa din 40 trenuri, fiecare avînd 100 cisterne a 50 tone). Tot din calcul rezultă că energia dintr-un gram de substanţă oarecare ar putea alimenta 15 milioane de becuri de 60 waţi timp de 24 ore, cu alte cuvinte ar putea alimenta o uzină electrică a unui oraş mare.

Pentru a înţelege mai uşor incalculabilele cantităţi de energie din nucleele atomice, ar trebui doar să ne imaginăm că energia dintr-un kg de element oarecare, este egală cu de peste 70 ori energie electrică dintr-un an dată de toate centralele electrice din ţara noastră.

Această cantitate colosală de energie a fost scoasă la iveală pentru a fi folosită în slujba progresului; pentru prima oară însă ea a servit distrugerii sub forma bombelor atomice aruncate de aviaţia americană asupra oraşelor japoneze Hiroşima şi Nagasaki. Dar pe lîngă acest fel de întrebuinţare a energiei din nuclee (bomba atomică), s-a văzut că ea poate fi utilizată cu succes şi în centralele atomo-electrice, în industrie, în medicină, pentru navigaţie şi în alte domenii, aşa cum au demonstrat-o concret realizările Uniunii Sovietice.

Fizicienii şi inginerii sovietici au devenit, într-un timp extrem de scurt, stăpîni ai tehnicii deosebit de dificile a obţinerii şi utilizării energiei atomice şi a producerii armelor atomice şi cu hidrogen. U.R.S.S. are în momentul de faţă arme atomice şi cu hidrogen de diferite tipuri şi calibre. În mîinile poporului sovietic aceste arme puternice sînt un avertisment teribil pentru orice agresor care s-ar încumeta să dezlănţuie un război atomic.

Dar deşi posedă această armă perfecţionată, Uniunea Sovietică luptă consecvent şi permanent pentru interzicerea oricărei arme de exterminare în masă — inclusiv a armei atomice.

Călăuzindu-se după principiul folosirii energiei nucleelor atomice în slujba poporului, U.R.S.S. a dat şi dă multor ţări un serios sprijin tehnico-ştiinţific şi material în domeniul cercetărilor fizicii-nucleare şi a folosirii energiei atomice în scopuri paşnice.

Marele prestigiu de care se bucură ştiinţa şi tehnica sovietică, ca urmare a succeselor în domeniul folosirii energiei atomice, în domeniul tehnicii rachetelor, a lansării satelitului artificial, dovedeşte marea ei forţă; la acestea se adaugă şi admiraţia lumii întregi faţă de statul sovietic — consecvent luptător pentru pace, împotriva unui război atomic.

EROILOR, SLAVĂ!

*C*lorie eternă eroilor şi martirilor care au căzut în lupta pentru libertate şi bunăstarea poporului!" — *sînt cuvintele săpate în piatra albă a monumentului din Piaţa Teatrului Naţional, din Capitală.*

Pe aceste locuri, la 13 decembrie 1918, peste o sută de muncitori au stropit cu sîngele lor caldarîmul, fiind împuşcaţi pentru că au îndrăznit să manifeste împotriva ocîrmuirii burghezo-moşiereşti, pentru că au cutezat să lupte pentru o viaţă mai bună...

Demonstraţia muncitorilor din Bucureşti la 13 decembrie 1918 în faţa Teatrului Naţional

Războiul care abia se încheiase cu preţul sutelor de mii de muncitori şi ţărani căzuţi în lupta împotriva cotropitorilor nemţi adusese mari profituri burgheziei şi moşierimii din ţara noastră. În schimb, muncitorii din fabrici şi uzine erau siliţi să lucreze între 10—16 ore pe zi. Salariul era de mizerie, preţurile tot mai ridicate. Lipsa de drepturi şi libertăţi politice, starea de asediu, cenzura, arestările etc. sporeau nemulţumirea zecilor de mii de oameni ai muncii.

Sub influenţa victoriei Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, care a dat noi forţe şi speranţe oamenilor muncii de pretutindeni, muncitorimea noastră s-a ridicat tot mai hotărîtă la luptă.

Către sfîrşitul anului 1918, demonstraţiile, grevele nu mai conteneau. Au intrat pe rînd în grevă ceferiştii de la Iaşi, muncitorii Atelierelor militare, petroliştii de la Ţintea, Moreni, Cîmpina, muncitorii de la P.T.T. şi de la regie din Capitală...

La 13 decembrie — zi geroasă, aspră şi mohorîtă de iarnă ca şi sufletul asupritorilor — muncitorii tipografi de la întreprinderile „Sfetea" şi „Minerva", care se aflau încă de la începutul lunii în grevă, au stabilit să se întrunească la sediul sindicatelor din Str. Sf. Ionică, acolo unde trebuia să sosească şi delegaţia lor care purtase discuţii la Ministerul Industriei.

În scopul de a da mai multă amploare întrunirii, tipografii au invitat şi delegaţi ai muncitorilor de la diferitele întreprinderi din Bucureşti.

Trecuseră două ore după miezul zilei, cînd un şuvoi de oameni ai muncii au început să urce pe Calea Victoriei către Teatrul Naţional, de parcă întreaga muncitorime a Capitalei îşi dăduse întîlnire aici. Tineri şi vîrstnici, mame şi copii, pe feţele cărora citeai mizeria şi suferinţa dar şi îndîrjirea luptei pentru libertate şi dreptate, pentru o viaţă omenească, purtînd drapele roşii şi scandînd lozinci, mărşăluiau paşnic către sediul sindicatelor.

SOCIALISMUL

Muncitori din toate ţările, uniţi-vă!

Răzbunaţi pe martirii lui 13 Decembrie!

Orfanii dela 13 Decembrie

13 Decembrie 1918

Crucea Roşie

În capul străzii Cîmpineanu, îi pîndea însă moartea. Păduri de baionete puse la arme şi mitralierele le barară drumul. Mai întîi se auzi o comandă. Apoi, se dezlănţui un foc năprasnic. 102 muncitori au căzut în stradă, seceraţi de gloanţele călăilor. Steagurile roşii au continuat totuşi să mai fîlfîie deasupra masei de oameni, asemenea unor talazuri ridicate parcă din marea de sînge ce acoperise strada. Apoi, cu feţele împietrite de durere, cu dinţii şi pumnii strînşi, purtîndu-şi, sub focul armelor, sutele de răniţi, muncitorii, rînd pe rînd, s-au împrăştiat.

Sălbăticia călăilor nu s-a oprit însă aici. Ei au devastat sediul sindicatelor şi au arestat peste 2000 muncitori. Printre cei întemniţaţi se afla şi I. C. Frimu, care şi-a găsit apoi moartea în închisoare. Ziarele muncitoreşti care cereau răzbunarea martirilor au fost suspendate. S-a înăsprit starea de asediu. Teroarea albă — cum scria ziarul „Socialismul" — s-a dezlănţuit cu furie asupra muncitorilor.

Cu toate acestea mişcarea muncitorească căpăta un nou avînt. 13 decembrie şi grevele ce i-au urmat, culminînd cu greva generală din anul 1920, au marcat o perioadă de continuă dezvoltare a conştiinţei de clasă, încoronată, în anul 1921, cu constituirea Partidului Comunist Romîn, partid înarmat cu teoria marxist-leninistă, capabil să conducă, cu succes, lupta celor ce muncesc din ţara noastră.

Evenimentele şi luptele purtate mai tîrziu de proletariat, sub conducerea partidului, la Lupeni, la Griviţa şi pe Valea Prahovei, deşi au fost înăbuşite în sînge de către călăii regimului de jaf şi asuprire din Romînia, nu au putut opri valul revoluţionar ce cuprindea an de an, mase tot mai largi de oameni ai muncii. Dimpotrivă, sîngele eroilor clasei muncitoare ce a curs din belşug, chinurile şi suferinţele la care au fost supuşi i-a călit şi mai mult. Mai aprigă le-a devenit dorinţa de luptă, pentru răsturnarea de la putere a claselor exploatatoare, mai trainică le-a devenit încrederea în partidul proletariatului, care le-a condus lupta din victorie în victorie, culminînd cu 23 August 1944 şi apoi 30 decembrie 1947, statornicind astfel pentru totdeauna, în ţara noastră, puterea celor care în trecut plăteau cu viaţa această scumpă năzuinţă. Ei ştiu acum că lor le aparţine viitorul luminos, pentru care au luptat şi s-au jertfit eroii lui 13 decembrie 1918. De aceea, privind cu încredere în viitor şi strîngînd tot mai mult rîndurile în jurul partidului, oamenii muncii din patria noastră cinstesc cu smerenie amintirea eroicei lor lupte.

Al. BOGDAN

ALĂTURI DE POPORUL SIRIAN

de Petre MARCU

După amînări, provocate de manevrele delegației S.U.A., Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a luat în discuție cererea delegației siriene care a sezisat forul internațional în legătură cu amenințarea pe care o reprezintă concentrarea masivă de trupe turcești la frontiera sa.

Paralel cu dezbaterile din Adunarea Generală, unde Siria cere instituirea unei comisii de anchetă care să constate agravarea situației la frontiera cu Turcia, se înmulțesc incidentele de frontieră și cazurile de violare a spațiului aerian de către avioane americane și turcești. Aproape de apele teritoriale siriene este concentrată Flota a 6-a americană pentru a mări presiunea.

Această situație, care amintește pe aceea de anul trecut, în ajunul agresiunii anglo-franco-israeliene împotriva Egiptului, stîrnește îngrijorarea legitimă a tuturor popoarelor. Se pare că inspiratorii agresiunii de anul trecut nu au învățat nimic din felul cum ea s-a soldat.

Pe bună dreptate, oamenii iubitori de pace din lumea întreagă se întreabă: de ce noul complot imperialist este îndreptat tocmai împotriva Siriei? Răspunsul este unul singur și anume acela că Siria, asemeni Egiptului, este una din țările arabe care a hotărît să-și apere independența națională și să nu se supună planurilor de înrobire elaborate de colonialismul american prin faimoasa „doctrină Eisenhower".

După eșuarea încercărilor complotiste cu ajutorul agenților interni, cercurile guvernante de la Washington au trecut la organizarea unei intervenții militare. Aceasta a și fost scopul misiunii emisarului american Loy Henderson în Turcia și în cîteva țări arabe vecine cu Siria. In cursul acestui turneu au fost întocmite planurile militare agresive în cadrul cărora Irakului și Iordaniei îi reveneau sarcina să înceapă ciocniri la frontierele cu Siria, după care lovitura principală urma s-o dea trupele turcesti sprijinite de Flota a 6-a americană; ulterior, conform planului american, este prevăzută și intervenția Israelului.

Pentru a camufla caracterul imperialist al agresiunii, un rol deosebit a fost atribuit țărilor arabe. Conform prevederilor „doctrinei Eisenhower", pentru dezlănțuirea unei intervenții militare, statul vizat trebuia să fie declarat „pro-comunist", iar una sau mai multe țări alese de colonialiștii americani să se declare „amenințate" de acest stat. Așa se explică fenomenul ciudat că înaintea statelor respective și fără să le întrebe pe acestea, propaganda americană le-a declarat „amenințate", dezlănțuind cunoscuta campanie de calomnii și amenințări la adresa Siriei.

Spre surprinderea regizorilor americani, care considerau toate lucrurile puse la punct, țările arabe nu au justificat însă speranțele. Unul după altul, aceste state — Arabia Saudită, Irakul, Iordania, Libanul — au declarat că nu se simt cîtuși de puțin amenințate de Siria, și că, dimpotrivă, vor fi alături de această țară în cazul unei agresiuni. In felul acesta, planurile de debinare a lumii arabe pe care se bizuiau agresorii s-au întors împotriva lor asemeni unui bumerang, demonstrînd încă o dată unitatea și solidaritatea țărilor arabe în fața pericolului care în ultimă instanță le amenință pe toate. Asta înseamnă de fapt eșecul „doctrinei Eisenhower". Așa se face că după ce la 7 septembrie Dulles proclamase țările arabe „amenințate" de Siria, la 19 septembrie același Dulles, în cuvîntarea rostită în Adunarea Generală a ONU, nu a mai pomenit nici un cuvînt despre aceasta, dedîndu-se în schimb la atacuri la adresa țărilor susmenționate, atacuri în cadrul cărora a subliniat în mod semnificativ că „pentru Orientul Mijlociu... ar fi tragic să-și piardă mințile așa cum a făcut-o în prezent".

Ieșirea din joc a țărilor arabe nu a determinat însă S.U.A. să renunțe la planurile agresive împotriva Siriei. Mizînd pe aliatul turc, S.U.A. împing încordarea spre forme grave. Turcia continuă masarea de trupe la frontiera cu Siria și intensifică provocările. Unii generali turci se și laudă că pot „lichida" Siria într-o singură zi.

Faptele arată însă că în afară de acești generali înfierbîntați, mai sînt și unii care apreciază situația în mod lucid. Aceștia s-au arătat mai puțin zeloși în executarea pregătirilor militare ordonate de americani, ceea ce i-a obligat pe inspectorii militari yankei, în frunte cu generalul Mead, să-i ceară lui Menderes îndepărtarea lor. Așa se explică recentul val de „demisii" printre care se numără și aceea a generalului Ismail Hakki Tunaboylu, șeful Statului Major general turc.

Siria nu este însă singură. Au trecut vremurile cînd colonialiștii dispuneau după bunul lor plac de soarta țărilor mici. Alături de Siria sînt celelalte țări arabe ale căror guverne au trebuit să țină seama de năzuințele și voința popoarelor respective adoptînd o poziție antiimperialistă. Egiptul, care cu un an în urmă a trecut printr-o situație asemănătoare și s-a bucurat de sprijinul necondiționat al Siriei, a hotărît primul să sprijine, la rîndul, său, Siria trimițînd trupe și armament.

Alături de Siria sînt și celelalte popoare ale lumii și în primul rînd Țara Păcii — Uniunea Sovietică — a cărei poziție hotărîtă a contribuit anul trecut la încetarea ostilităților imperialiste împotriva Egiptului. Din nou, cuvîntul Uniunii Sovietice răsună puternic. Guvernul sovietic a demascat în fața întregii lumi complotul împotriva Siriei și avertizează pe agresori că nu va rămîne indiferentă în fața unei agresiuni în imediata apropiere a frontierelor sale. Precizările făcute în această privință de N. S. Hrusciov în interviul acordat la 7 octombrie corespondentului ziarului „New York Times", declarația Tass dată publicității la 19 octombrie în legătură cu încercările departamentului de stat de a dezminți informațiile date de N. S. Hrusciov despre misiunea lui Henderson, declarațiile făcute la O.N.U. de ministrul de externe al U.R.S.S. — A.A. Gromîko — ca și nota adresată guvernului de la Ankara, constituie documente care arată limpede poziția Uniunii Sovietice.

Consecventă politicii sale tradiționale de pace, Uniunea Sovietică nu se mulțumește numai să avertizeze. Ea propune măsuri concrete pentru întîmpinarea primejdiei izbucnirii unui război. Călăuzindu-se după principiile Chartei O.N.U., ea se declară gata să ia măsuri pentru înfrînarea agresorului. Pentru înlăturarea actualei încordări în Orientul Apropiat și Mijlociu, Uniunea Sovietică a propus Statelor Unite, Angliei și Franței să subscrie la o declarație comună în care să condamne folosirea forței ca mijloc de rezolvare a problemelor în litigiu și să se angajeze să nu intervină în treburile interne ale țărilor din această parte a lumii, încetînd totodată livrarea de armament către acestea.

Deși nici un om de bună-credință nu ar putea obiecta împotriva acestor propuneri, S.U.A. nu au răspuns încă dacă le acceptă.

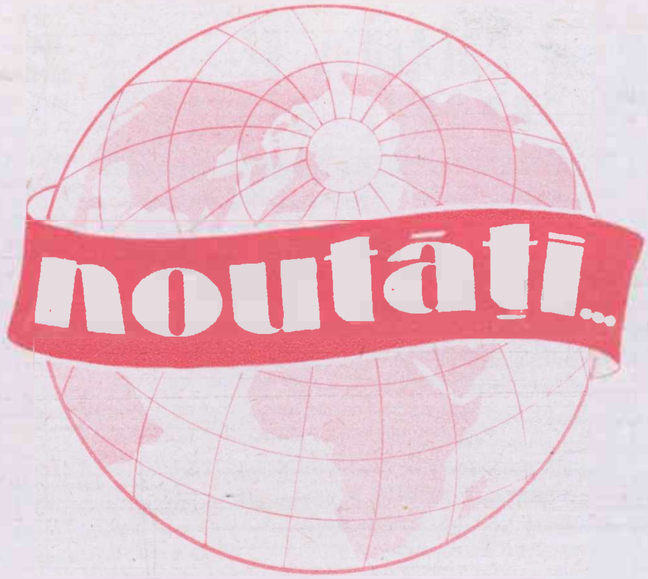
De ce nu au răspuns Statele Unite, ne explică citirea atentă a comunicatului cu privire la tratativele lui Mac Millan la Washington, comunicat din care lipsește cu desăvîrșire vreo propunere pentru salvgardarea păcii și care, dimpotrivă, este redactat în spiritul politicii falimentare „de pe poziții de forță", apelînd în scopuri agresive la solidaritatea țărilor membre ale Pactului Atlantic. Din cuprinsul acestui comunicat reiese clar că tratativele anglo-americane de la Washington urmăresc agravarea situației din Orientul Apropiat și Mijlociu.

Popoarele lumii urmăresc însă cu vigilență manevrele imperialiste. Pentru ele nu există nimic mai scump decît menținerea păcii, lupta pentru preîntîmpinarea unui nou război.

Alături de celelalte popoare iubitoare de pace, poporul romîn și-a spus cuvîntul, manifestîndu-și simpatia pentru lupta dreaptă a poporului sirian pentru libertate și independență.

In cuvîntarea rostită la 25 octombrie în fața Adunării Generale a O.N.U., ministru Afacerilor Externe al R. P. Romîne, I. G. Maurer, a spus: „*Delegația romînă afirmă hotărîrea guvernului său de a participa la toate acțiunile organizate în conformitate cu Charta O.N.U. pentru împiedecarea agresiunii ca și pentru ajutorarea victimei unei eventuale agresiuni*".

Poporul nostru este încredințat că o acțiune hotărîtă a Organizației Națiunilor Unite poate opri dezlănțuirea unei agresiuni împotriva Siriei, ceea ce ar întări prestigiul forului internațional și ar crea o atmosferă favorabilă unei destinderi, atît de dorite de toate popoarele lumii.

AUTOBUSUL — LABORATOR

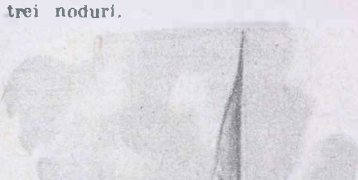
Pentru încercarea pieselor motoarelor de automobil, care lucrează la uzură, s-a terminat, nu de mult, în cadrul uzinei Lihaciov (Moscova) construirea unui laborator montat pe un autocamion ZIL-155.

Cercetările, bazate pe folosirea atomilor marcați, se realizează în acest auto-laborator într-un timp foarte scurt, chiar pe timpul mersului. În acest fel se poate determina gradul de uzură al pieselor pentru diferite regimuri de lucru (funcționare), stabilitatea și rezistența materialului la supraîncărcări precum și cazurile concrete ale uzurii. Laboratorul e înzestrat cu un sistem automat de semnalizare sonoră, care începe să funcționeze în cazul creșterii radioactivității peste normal; de asemenea el posedă aparatură specială, aparate înregistratoare automate și alte dispozitive.

Motorul autocamionului, care e însăși aparatul principal al laboratorului, este învelit cu un strat de plumb, spre a feri personalul ce deservește laboratorul de emanațiile radioactive.

RĂȚUȘCA

Pentru oamenii sovietici amatori de pescuit, vînători și excursii, a fost construită o ambarcațiune cu vîsle și cu pînze denumită „Rățușca", pe care se poate instala, dacă posesorul dorește și un motor cu o putere maximă de 3 C.P. „Rățușca" care a fost realizată în trei variante: barcă cu pînze, cu vîsle și motor, este demontabilă. Ea are o lungime de trei metri, lățimea de 1,22 metri și o capacitate de patru persoane permițînd navigarea și pe un vînt de trei noduri.

EMAILUL FOLOSIT ÎN... AVIAȚIE

Emailul de farfurii se înfățișează ca o masă sticloasă, care poate adera foarte bine și de metale. Experiențele făcute au demonstrat că turboarzătoarele, căptușala camerelor de ardere, paletele turbinelor și alte piese, acoperite cu email pot suporta temperaturi pînă la 2000°C. Noul procedeu duce la sporirea duratei de funcționare a pieselor motoarelor montate pe avioanele moderne de 2—3 ori.

Încercările făcute ulterior și asupra pieselor autocamioanelor supuse la eforturi mari, au dat de asemenea rezultate satisfăcătoare, durata lor de funcționare crescînd de cinci ori!

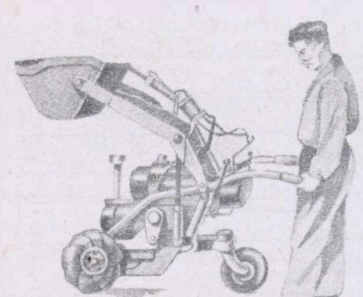
CAUZELE CATASTROFELOR AVIOANELOR „COMET 3"

După ce inginerii britanici s-au declarat în imposibilitate de a lămuri cauzele tehnice ale catastrofelor faimoaselor avioane de transport pentru pasageri „Comet 3", piesele provenite din rămășițe au fost supuse unor atente analize chimice de către specialiști.

Rezultatele cercetărilor au fost de-a dreptul uimitoare: cauzele acestor catastrofe au fost provocate de niște bacterii (!!) care trăiesc în apa mărilor. Folosind apa marină la spălarea pompelor de benzină ale avioanelor mai sus amintite, secrețiile sulfuroase ale bacteriilor au dus, cu timpul, la corodarea acestor pompe.

EXCAVATOR LILIPUTAN

În orașul Novara (Italia) a fost construit un excavator Diesel cu o putere maximă de 5 C. P. Cupa mașinii cu un volum de 100 litri are activarea hidraulică pentru ridicare, coborîre și deșertare. Persoana care deservește acest excavator minuscul, îl dirijează cu ajutorul a două mînere laterale. Excavatorul deși pare o jucărie, îmbină niște dimensiuni reduse cu o acționare ușoară și o productivitate ridicată.

SPRE VENUS

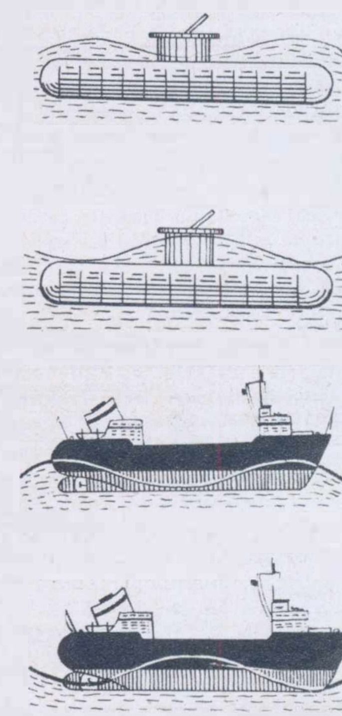
O rachetă cu cinci etaje, fără pilot, de cca. 250 tone, va putea zbura spre Venus (planeta cea mai apropiată de Pămînt după Marte), în cursul anilor 1962/67.

După cum arată candidatul în științe sovietice Hlebcovici, zborul va dura probabil 146 de zile.

CISTERNE SUBMARINE

Un nou mijloc pentru transportul petrolului pe apă a fost propus de inginerul francez C. Rougeron. Acesta recomandă construirea unor imense cisterne submarine, cu o mică cupolă deasupra apei, folosită pentru menținerea vasului la o anumită adîncime, unde furtunile nu-i pot pricinui neajunsuri. Cisterna submarină, ferită de acțiunea valurilor va avea o construcție foarte simplă și ușoară. De asemenea, un remorcher obișnuit poate tracta astfel de vase — cisterna pînă la capacitate de 100.000 tone. Din calcule făcute rezultă că transportul petrolului sau a altor materiale după acest sistem, îmbunătățește transportul sporindu-i de cinci ori capacitatea.

În figura de mai jos se ilustrează faptul că, atunci cînd lungimea valului e egală cu cea a vasului, acesta tinde să-l spargă. În cazul cisternei submarine aceasta nu e supusă la asemenea eforturi, putîndu-se astfel construi și din materiale mai ușoare și mai puțin rezistente.

VAS ANTIMAGNETIC PENTRU CERCETĂRI

De curînd unicul vas antimagnetic de cercetări din lume, a plecat din portul Leningrad. În călătoria sa prin Oceanul Indian și Pacific, schoner-ul „Orizont" va parcurge 50.000 de mile și va întreprinde timp de aproape un an și jumătate cercetări în legătură cu cîmpul magnetic

Coperta I-a: ilustrație de V. CRIUĂȚ
Coperta II-a: „Văpaia" (foto A. MIHAILOPOL)
Coperta IV-a: Furnalul de la Hunedoara (foto AGERPRES)

Abonamentele la revista „Pentru Apărarea Patriei" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 16 a lunii cu deservire în luna următoare.

Abonamentele se primesc la difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

REDACȚIA: București, Bulevardul Dacia Nr. 13 Raionul „I. V. Stalin" Telefon 1.00.32
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București

C. Nr. 1691 Prețul Lei 2 B895

ÎN ORELE libere

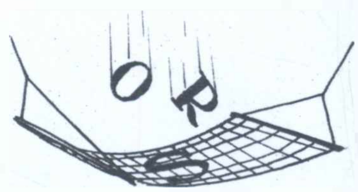
M O N O V E R B (3—9)

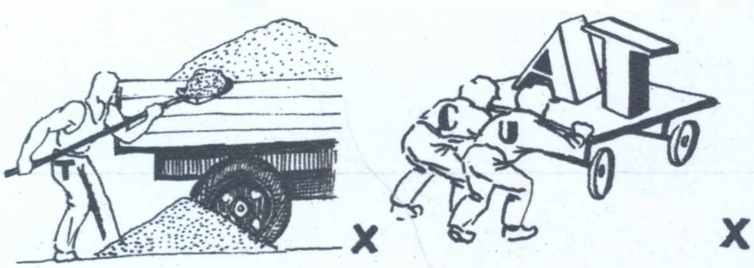
METAGRAMĂ

Cu C mă știe și-un copil
Că sînt un adăpost mobil.
Un F de-mi pui sînt o lucrare
Într-un sistem de apărare.
Cu P sînt verb pus la prezent
Sau chiar veșmînt. Mai
concludent
Mă vei găsi însă la mare
Ca adăpost pentru vapoare.

MONOVERB NAUTIC (5—8)

R E B U S (10—2—10)

POLINDROM

Direct și invers de i citi
Șir de oameni vei găsi.
Iar dacă-ți mai amintești
Și-n algebră mă găsești.

T R I V E R B (5—2—6)

Ș A R A D Ă

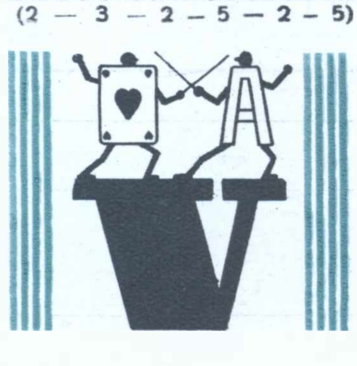
Lîng-un vehicul rural
Și un popor din Transval,
Așezi un cal zvăpăiat
Și un „sau" puțin schimbat.
Cuvîntul astfel format,
La motor e aparat.

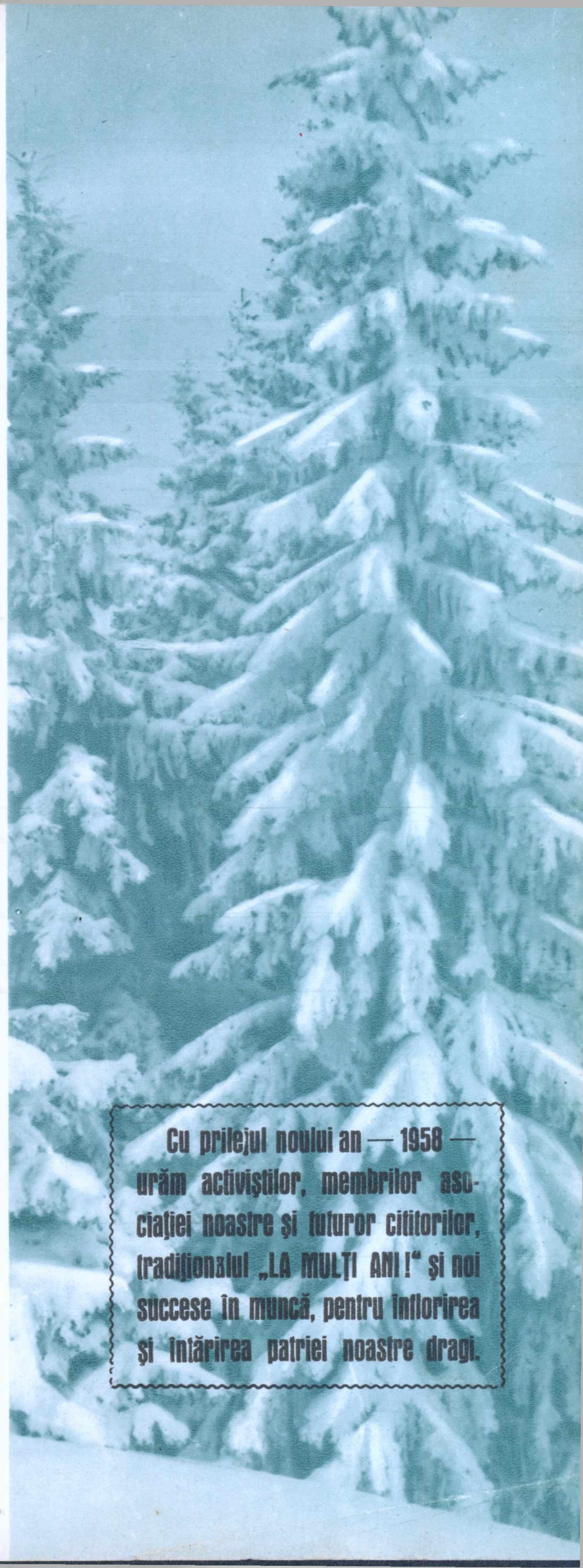
C R I P T O G R A M Ă

E	N	U	N	T	I
P	T	M	C	C	V
*	R	U	A	A	A
R	A	R	O	T	C
N	T	V	T	R	U
U	L	O	S	N	I

Pornind dintr-un anumit punct și citind literele într-o anumită ordine, veți afla două insigne pe care dorim să le aibe cîți mai mulți membrii A.V.S.A.P.

REBUS CRIPTOGRAFIC (2 — 3 — 2 — 5 — 2 — 5)

Cu prilejul noului an — 1958 — urăm activiștilor, membrilor asociației noastre și tuturor cititorilor, tradiționalul „LA MULȚI ANI!" și noi succese în muncă, pentru înflorirea și întărirea patriei noastre dragi.

